

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	2495 Логопедія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2495
Назва ОП	Логопедія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Омельченко Марина Сергіївна, Миронюк Аліна Дмитрівна, Боряк Оксана Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.02.2022 р. – 18.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2022/016_logopediya_vidomosty.pdf

Програма візиту експертної групи <https://office.naq.gov.ua/3b90ec70-7169-4fb4-b631-b29163063d09>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП Логопедія за спеціальністю 016 Спеціальна освіта Київського університету імені Бориса Грінченка (КУБГ) за першим (бакалаврським) рівнем ВО відповідає критеріям оцінювання якості ВО та чинному законодавству, що є обов'язковою умовою для акредитації. В ній визначено вимоги до мети, принципів, змісту та результатів ОД ЗВО, обґрунтовано та доведено практико-орієнтоване спрямування підготовки фахівців, що відповідає 6 кваліфікаційному рівню освіти НРК і ґрунтується на запровадженні інноваційної схеми здійснення освітнього процесу: аудиторії–ЦК–бази практик. ОП є актуальною, враховує інтереси здобувачів ВО, стейкхолдерів, роботодавців та орієнтована на вимоги сучасного ринку праці; враховує запит Департаменту освіти і науки КМДА на підготовку фахівців даного профілю для їх подальшого працевлаштування у закладах та установах м. Києва та регіону. Цілі ОП узгоджуються з місією та стратегією Університету. Структура, зміст є структурованими і послідовними, відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту». Підготовка ОП здійснювалась відповідно до Положення про акредитацію ОП, затвердженого Наказом МОН України №977 від 11 липня 2019р., за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Університет має впотужню матеріально-технічну базу, наявні угоди про співпрацю з іншими освітніми установами на міжнародному та державному рівнях. Впроваджено внутрішню академічну мобільність здобувачів ВО. Велика бібліотека, комп'ютерні класи, лабораторії, розвинена інфраструктура, відповідний інклюзивний простір, з урахуванням архітектурних, технічних вимог для маломобільних груп. ОП забезпечує практико-орієнтоване навчання, що ґрунтується на студентоорієнтованому підході і включає різні види практик з 1 по 4 курси. Керівництво Університету, його менеджмент орієнтується на європейську модель розвитку ВО, сприяє професійному розвитку НПП, здобувачів: ініціює, стимулює та підтримує розвиток їхньої майстерності, персоналу та лідерства. Доступ до ОП є вільним та безперешкодним. Інформація, яку подано у відомостях про СО є прозорою, публічною та оприлюдненою. Результати акредитаційної експертизи показують, що ОП й освітня діяльність ЗВО відповідають усім Критеріям акредитації. Критеріям 1, 8 за рівнем відповідності «А», а критерії 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 – за рівнем відповідності «В». Наявність перспектив розвитку та удосконалення ОП: урахування мультидисциплінарних підходів до освітньої діяльності, впровадження дуальної форми навчання; залучення вітчизняних і закордонних фахівців відповідного напрямку до аудиторних занять, гостьових лекцій; розширення співпраці з міжнародними НУ, ЗО, які здійснюють професійну діяльність в галузі спеціальної та інклюзивної освіти, зокрема логопедії, що сприятиме поширенню міжнародної академічної мобільності, інтернаціоналізації освітнього процесу.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В КУБГ створене належне, безбар'єрне освітнє середовище, яке задовольняє потреби здобувачів, НПП, маломобільних груп учасників освітнього процесу. ОП розроблена з урахування вимог ринку праці громади м. Києва та регіону. Мета ОП відповідає місії та стратегії Університету. Її унікальність в практико-орієнтованому навчанні. Структура викладання ОК за ОП враховує сучасні тенденції розвитку СО на державному та міжнародному рівнях. ОП розроблена з урахуванням практик вітчизняних ЗВО, наукових установ, міжнародного досвіду підготовки фахівців в галузі спеціальної/інклюзивної освіти. ОП «Логопедія» створена з урахуванням інтересів і пропозицій здобувачів ВО, роботодавців, стейкхолдерів, з огляду на сучасні вимоги до підготовки фахівців за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. НПП тісно співпрацюють з роботодавцями та вітчизняною та міжнародною академічною спільнотою. Заслуговує на схвалення тісна співпраця зі стейкхолдерами з Польщі, Норвегії, що забезпечує врахування міжнародного досвіду в підготовці фахівців. Здобувачам надаються можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії. У закладі діє прозора система контролю за якістю освіти, з дотриманням принципів академічної доброчесності, що є невід'ємною частиною корпоративної культури Університету. Впроваджена практика внутрішньої кредитної академічної мобільності у межах програми «Студентська академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні). ОП повністю відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності, має чітку, прозору процедуру вибору ОК. Впроваджено освітню стратегію: аудиторія – центри компетентностей – база практики. Наскрізні програми практик узгоджені між собою, мають наскрізну структуру, логічно-послідовно пов'язані з вивчення ОК фахової (базової) підготовки, охоплюють різні бази практик. Функціонують центри практичної підготовки здобувачів. Наявна практика впровадження внутрішньої кредитної академічної мобільності студентів 2 і 3 курсів у межах програми «Студентська академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні) між КУБГ та К-ПНУ імені Івана Огієнка. Доступна інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, існує традиція педагогічного тьюторства. На постійній основі передбачено матеріальне та нематеріальне заохочення розвитку професійної майстерності НПП. Функціонують Центри практичної підготовки здобувачів; наявні умов для реалізації права на освіту для осіб з ООП та врахування їх потреб; функціонує платформа Цифровий кампус: здобувачі мають вільний доступ до навчально-методичної бази ЗВО. Роботодавці залучені до аудиторних занять, є вільний доступ стейкхолдерів до інформації щодо ОП; правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників ОП є чіткими та зрозумілими, знаходяться у вільному доступі. Є можливість ознайомлення всіх зацікавлених осіб з урахуванням або відхиленням наданих пропозицій за ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Активізувати практику зарахування результатів навчання, здобутих у рамках неформальної освіти та об'єктивність самої процедури визнання її результатів. На момент акредитації відсутня практика міжнародної академічної мобільності, практика підготовки здобувачів ВО за дуальною формою освіти, визнання результатів отриманих у неформальній освіті, що не може бути підставою для зниження оцінки відповідно до Рекомендацій щодо

застосування критерії оцінювання якості ОП (затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року). Значна частина рекомендованих літературних джерел у РПНД потребує перегляду на предмет актуалізації та включення англомовних наукових праць. Не всі студенти ознайомлені із технічними особливостями визначення плагіату в системі Unichек та StrikePlagiarism та зі шкалою унікальності. Відсутність проведення Соціально-психологічною службою групових та підгрупових заходів для здобувачів з метою збереження психічного здоров'я.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Логопедія» (<https://shortest.link/32ij>) має чітку мету – «підготовка конкурентоспроможних фахівців у галузі інклюзивної та спеціальної освіти, здатних забезпечити освітню, діагностичну, корекційну, консультативну, дослідницьку, просвітницьку діяльність у закладах освіти, охорони здоров'я і соціального захисту», які володіють фаховими компетентностями у галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Унікальністю даної ОП є практико-орієнтоване навчання (з урахуванням потреб громади м. Києва, регіонального та всеукраїнського аспектів підготовки фахівців спеціальності 016 Спеціальна освіта, інтересів як роботодавців так і стейкхолдерів): введення різних видів практик (навчальної, виробничої) з 1 по 4 курси, що ґрунтується на реалізації концепції студентоцентрованого навчання і зумовлено запитом здобувачів ВО цієї спеціальності. Оскільки КУБГ є муніципальним закладом ВО, підготовка фахівців здійснюється відповідно до запиту на кадрове забезпечення системи освіти в першу чергу громади м. Києва та регіону. Цілі ОП узгоджуються зі Стратегією (програмою) розвитку Університету на 2018-2022рр. (<https://shortest.link/331a>), гасло якої - «Прагнемо досконалості!». Цілі ОП співзвучні з місією і стратегією КУБГ та ПРН і спрямовані на підготовку висококваліфікованого, конкурентоспроможного фахівця здатного до розв'язання практичних завдань у процесі надання якісних освітніх послуг дітям з ООП. Цілі ОП узгоджено зі Стратегією за пріоритетними напрямками: студентоцентризм, забезпечення якості освіти з урахуванням потреб ринку праці, залучення широкого кола роботодавців та стейкхолдерів до розробки, перегляду, забезпечення освітнього процесу за даною ОП; залучення представників як вітчизняної так і міжнародної академічної спільноти до визначення освітньої траєкторії, впровадження наукової складової. ПРН досягаються за рахунок забезпечення відповідних матеріально-технічних і соціогуманітарних умов, сприянні у працевлаштуванні випускників та подальшої співпраці з ними. Наявна можливість вибору індивідуальної освітніх траєкторій (за результатами вибору вибіркового ОК: блок 1 – «Інклюзивна освіта», блок 2 – «Навчання і розвиток дітей з аутизмом», блок 3 – «Раннє втручання» (ОП, НП 2021р.); здійснення науково-дослідної роботи в Центрах практичної підготовки студентів: «Логотренажер», «Інклюзивна освіта», «Аутизм-Академія». Процедура оновлення ОП регламентується «Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення ОП» (нова редакція) (<https://shortest.link/32n1>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб широкого кола зацікавлених сторін. 1. Здобувачі ВО та випускники: за результатами усних (ОП 2017р.), електронних (ОП 2020, 2021рр.) опитувань, проведення круглих столів зі здобувачами (таблиця прийняття/відхилення пропозицій (<https://shortest.link/3bAr>). Під час зустрічей з фокус-групами з'ясовано, що були внесені і враховані пропозиції: зменшення кількості кр. ЄКТС за ОК ОД,3 «Філософські студії» (зменшено обсяг з 6 кр. до 4 кр. в ОП, НП 2021р.) (В. Самоткіна, 1 к.); більшість пропозицій від здобувачів стосується збільшення кр. з іноземної мови: результат – введення додаткових послуг, вибіркового блоків в ОК; в ОП 2021р. передбачено викладання ОК «Логопедія» з урахуванням вікової періодизації (запропоновано студентами 2 к.); введення практики в РЦ (ОП 2021р.) (студенти 3 к.) та ін. На сайті кафедри представлена веб-сторінка «Обговорення ОП» (<https://cutt.ly/kUcm9OF>), де висвітлено етапи обговорення, проведені зустрічі, подано анкети для опитування (<https://cutt.ly/SUtqto5>), їх результати (<https://cutt.ly/9INwDMf>). Основні пропозиції стосувалися збільшення обсягу ОК логопедичного спрямування та практик, спрямованих на формування ФК. 2. Роботодавці. Зустрічі підтвердили активне залучення до розробки, перегляду та вдосконалення ОП. Так, на етапі розроблення ОП 2017р. були долучені О.Бевз, О. Бошно, Л. Тищенко та ін. які запропонували: ввести блоки ВК «Інклюзивна освіта», «Розвиток та навчання дітей з аутизмом»; ОК щодо ведення ділової документації (вчителя-логопеда, корекційного педагога); запропоновано та додано ФК 16, 17; ПРН 15, 16. Поширені такі форми співпраці:

проведення круглих столів з Радою роботодавців (<https://cutt.ly/YINrefW>), робочих зустрічей на базі установ, обговорення (<https://cutt.ly/JINruZI>, <https://cutt.ly/MINrdE7>, <https://cutt.ly/xINrgpl>), анкетування (<https://cutt.ly/LINrkND>). 3. Академічна спільнота. Активне залучення співробітників ІСПП НАПН України (Е. Данілавичюте, В. Кобильченко, С. Кульбіда та ін.), проведення круглих столів (<https://cutt.ly/HINrg067>). Залучення до рецензування ОП провідних фахівців логопедичної галузі: М. Шеремет, С. Федоренко, О. Гаврилова, І. Омельченко; представників міжнародної академічної спільноти: Н. Ханссен, PhD, керівника ОП «Майстер логопедії» Університету Норд (Норвегія), професора Еву Марію Кулеша, директорку ІСП Варшавської Академії СП імені Марії Гжегожевської. 4. Інші стейкхолдери: представники соціальних служб, ЗДО, ЗЗСО, приватних і державних ЦР дитини, медичних установ, ВФ «Крок за кроком», представників ДУ «Український інститут розвитку освіти» (Н. Софій), які ініціювали перегляд ОК за ОП відповідно до вимог НУШ. Результати обговорення ОП було підтверджено під час зустрічей. Результати обговорення представлено за посиланням (<https://shortest.link/3bzI>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі і зміст ОП узгоджуються з тенденціями розвитку спеціальності: поширення закладів освіти з інклюзивним навчанням, реалізація Концепції НУШ, які вимагають комплексної підтримки дітей із ООП та введення до штатних розписів посад асистентів вчителів/вихователів та вчителів-логопедів. Цілі та ПРН визначаються вимогами ринку праці, що підтверджено під час зустрічі з роботодавцями м. Києва: І. Білецькою (директор ІРЦ), О. Бевз (директор ЗДО № 485 комбінованого типу), О. Бохно (начальник управління дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти Департаменту освіти і науки КМДА), В. Коморною (заступник директора ЗЗСО № 223), Л. Никитюк (директор спеціальної школи-інтернат № 7), Л. Тищенко (директор ЗДО № 9 комбінованого типу), Л. Цимбал (директор ЗЗСО № 281), які наголосили, що випускники за цією ОП є затребуваними і працевлаштовуються в державні і приватні установи. Галузевий контекст ураховується завдяки комплексному впровадженню стратегій логопедичного втручання та супроводу (ОК: ОДФ 11-20 (ОП, 2017р.); ОД. 17, ОД.19-29 (ОП, 2021р.); ВК які мають блочну систему, є чітко структурованими і враховують сучасні напрямки надання освітніх послуг дітям з ООП. Регіон. контекст обумовлений потребою у спеціалістах м. Києва та регіону. У зв'язку з цим існує тісна співпраця з Департаментом освіти і науки КМДА, що сприяє урахуванню потреби громади (підтверджено під час зустрічей): І. Іванкевич (вихователь-методист ДЗО № 485), Ю. Защипась (ст. логопед Універсальної клініки «Оберіг»), А. Трейтяк (методист ІРЦ) є випускниками ОП. Слід відзначити врахування досвіду провідних вітчизняних і закорд-х освітніх установ під час розробки ОП, про що зазначила гарант. В ОП 2017р.: НПУ ім. М. Драгоманова, К-ПНУ ім. І. Огієнка, Шауляйського університету (Литва) (протокол №13 від 16.02.2017р.) В ОП 2021р. було обрано європейську модель, проаналізовано досвід Академії СП імені М.Гжегожевської (Польща): навчання і розвиток дітей з аутизмом; Північного Університету (Норвегія), Каліфорнійського державного університету (Нортридж, США): структурно-логічні зв'язки ОК, що викладаються на 1 к., введено ОК «Фонетика і фонологія з елементами аудіології»; Університету в Арізоні (США): структурна модель підготовки логопедів та СП; Університету здоров'я (Німеччина): структурування ОК логопедичного спрямування. Внесення змін до ОК з формування спеціальних (фахових) компетентностей представлено у протоколі №6 від 10.03.2021р. (<https://cutt.ly/3OpZ7TV>), в додатку Б (<https://cutt.ly/qOpX1z3>). При формулюванні цілей та ПРН опрацьовано документи «Teacher Education for Inclusion. Profile of Inclusive Teachers» (особливості викладання логопедії відповідно до складності порушень мовлення і комунікації) (<https://cutt.ly/bOdUyKx>), та Стандарт сертифікації логопедів (міждисциплінарність у підготовці логопедів педагогічного і медичного напрямку). Міжнародний досвід було враховано при визначенні ОК, оновленні змісту і форм викладання; ОК10, ОК25, ОК28 вирізняються від ОК в аналогічних ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент впровадження ОП 2017р. Стандарт ВО за спеціальністю 016 Спеціальна освіта для першого (бакалаврського) рівня ВО був відсутній. ПРН було розроблено відповідно вимогам НРК (<https://shortest.link/3ciZ>), з урахуванням проекту Стандарту ВО. Після затвердження Стандарту (Наказ №799 від 16.06.2020р.) робочою групою із залученням усіх зацікавлених осіб: здобувачів ВО, роботодавців, стейкхолдерів, академічної спільноти ОП 2017р. була переглянута. При цьому змістовна складова ОП (структура та логіка викладання ОК залишилися без змін). Внесені зміни, які зазначені в ОП 2020р. стосувалися уточнення формулювання ЗК, СК, узгодження ПРН зі Стандартом ВО. Зміни до ОП, НП 2021р. зумовлені результатами співпраці з міжнародними установами, урахування сучасних європейських вимог до підготовки фахівців даного профілю (асистентів вчителів-логопедів, корекційних педагогів, асистентів вчителів закладів/установ з інклюзивним навчанням), підготовку фахівців комплексного супроводу дитини з ООП, опитувань як здобувачів ВО, випускників, роботодавців та ін. Як результат, в ОП. НП 2021р. введено ОД.07, ОД.26, ВД1.9, ВД1.10, ВД1.03, ВД3.08; розширено СК, ПРН (з урахуванням результатів вивчення ОД.16, ОД11, дисциплін вибіркової спеціалізації «Інклюзивна освіта» та РНП з виробничої педагогічної практики у закладах освіти з інклюзивним навчанням). В ОП, НП 2021р. суттєві зміни відбулися з дисциплінами фахового (логопедичного) спрямування: ці ОК було поділено на блоки відповідно до різних вікових періодів, серед яких виділено блок ОК «Логопедія: ранній і дошкільний вік» (у якому виокремлено ОД.16 «Психологія розвитку дітей раннього та дошкільного віку: онтогенез, дизонтогенез»); блок ОК «Логопедія: молодший шкільний та

підлітковий вік» і блок ОК «Логопедія: дорослий та похилий вік». Передбачене введення навчальної практики у реабілітаційних центрах (5семестр). Введено блок з вибіркових дисциплін – «Раннє втручання». ОП «Логопедія» забезпечує досягнення ПРН визначені Стандартом ВО за спеціальністю 016 Спеціальна освіта: РН 1-17.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП «Логопедія» має чітко визначену мету, яка відповідає Стратегії (програмі) розвитку ЗВО, його місії та його візії. Унікальність ОП – у практико-орієнтованому навчанні, що зумовлене концепцією студентоцентрованого навчання і запитом здобувачів ВО цієї спеціальності. Підготовка фахівців здійснюється відповідно до запиту громади м. Києва та регіону. До розробки ОП, НП, її перегляду залучається широке коло зацікавлених осіб: здобувачів ВО, випускників, роботодавців, стейкхолдерів, представників як вітчизняної так і зарубіжної академічної спільноти. Цілі і зміст ОП узгоджено з тенденціями розвитку спеціальності, визначаються вимогами ринку праці. 75% випускників працевлаштовані і працюють за спеціальністю. Ураховано галузевий контекст, в основі якого покладено стратегію комплексного впровадження логопедичного втручання та супроводу; вітчизняний так і європейського вектор розвитку спеціальності. Визначені ПРН відповідають Стандарту ВО за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Визначені ПРН повністю відповідають Стандарту ВО за спеціальністю 016 Спеціальна освіта.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін, недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Логопедія» повністю відповідає Критерію 1. Слід відзначити унікальність ОП в її практико-орієнтованому навчанні; урахування досвіду провідних вітчизняних і закордонних закладів освіти, установ; регіональний та галузевий контекст підготовки здобувачів ВО (орієнтованість за запити громади міста та регіону); високий відсоток працевлаштування здобувачів; відображення в ОП сучасних як вітчизняних так і зарубіжних тенденцій розвитку спеціальності; відповідність стратегії (програмі) розвитку ЗВО, його місії та візії; активне залучення здобувачів, роботодавців, стейкхолдерів, академічної спільноти (як вітчизняної так і міжнародної) на всіх етапах обговорення ОП; тісна співпраця з базами практик. Відповідно, можна зробити висновок, що ОП є унікальною, має свої особливості, а тенденції її подальшого розвитку є позитивними.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП, НП 2021р. та її окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 16.06.2020р. № 799 і складає 240 кредитів ЄКТС: 180 кр. – обсяг освітніх компонентів циклу загальної та професійної підготовки, 51кр. – практичної підготовки (15 кр. – навчальної, 36 кр. – виробничої практик); 60 кр. – дисципліни за вибором, 1 кр. – підсумкової атестації. Обсяг ОП, НП 2017р., які було розроблено та затверджено до прийняття Стандарту вищої освіти має таку ж кількість кредитів – 240 кр. ЄКТС: 126 кр. – обсяг освітніх компонентів циклу загальної та професійної підготовки, 52,5кр. – практичної підготовки (13,5 кр. – навчальної, 39 кр. – виробничої практик); 60 кр. – дисципліни за вибором, 1,5 кр. – підсумкової атестації. Розподіл кредитів за ОП, НП підтверджують практико-орієнтоване спрямування даної ОП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП 2017 р. (<https://shortest.link/34ey>), ОП 2021р. (<https://shortest.link/34eG>) є структурованими. За структурно-логічною схемою прослідковується перелік ОК, які є логічно взаємопов'язаними, послідовними і дозволяють досягти ПРН. Це підтверджено матрицею забезпечення ПРН, робочими програмами. Під час зустрічей з гарантом ОП, НПП було з'ясовано, що зміст ОК за ОП 2017р. було переглянуто і оновлено в 2020р., що відображено в ОП 2020р. (<https://shortest.link/34fw>): уточнено та узгоджено ПРН (уточнено формулювання ПРН17, додано ПРН18, ПРН19), внесені зміни у розділі «Формування спеціальних (фахових) компетентностей» відповідно до Наказу МОН від 17.09.2019р. № 1202 «Про затвердження спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» ...», перенесено ОК «Неврологічні основи логопедії» з 3-4 семестрів на 2-3 семестри, що зумовлено удосконаленням структурно-логічної схеми викладання ОК фахової підготовки. Оновлення і коригування ОК з урахуванням досягнень та аналізу сучасних тенденцій в галузі, урахування європейського досвіду (ОП 2021р.). Оновлення змісту ОП 2021р. включає: блочна система викладання фахових дисциплін за ОП 2017р. (блок медико-біологічних основ СП і психології, блок психолого-педагогічних дисциплін, блок методик навчання в початковій школі, блок фахових дисциплін) структуровано на базові дисципліни, при цьому фахові дисципліни логопедичного спрямування представлені з урахуванням вікової періодизації. В ОП 2021р. розширена вибіркова частина, яка також має блочну систему: додано блок з «Раннє втручання». Одночасно, на момент акредитації, відсутня можливість перевірити результати навчання за ОП 2021р. з урахуванням оновленої структури викладання базових ОК «Логопедія»: подано дисципліни щодо опанування здобувачами психолого-педагогічною класифікацією: ФФНМ, ЗМР, ЗНМ (3 с.) порушень мовлення, а потім – за клініко-педагогічною класифікацією (з 4 с.). На думку ЕГ наявна недостатня кількість спеціальних методик навчання дітей з ТПМ (в ОП 2021р.): «Спеціальна методика навчання дітей з ТПМ» (4 кр., 6 с.). Досягнення цілей, забезпечення ПРН відповідними ОК відображено в робочих програмах навчальних дисциплін (Таблиця 1 відомостей про СО). В ОП, НП визначено розподіл ОК за семестрами, визначено послідовність їх вивчення (п. 2.2). Обов'язкова частина включає навчальні дисципліни загальної підготовки (ОД.01-ДО.06), які викладаються на 1 курсі та спеціальної (предметної, фахової) підготовки (ОД.07-ОД.10, ОД.12) - на 1 курсі, (ОД.13-ОД.29) – на 2-4 курсах. Практика з 2 семестру 1 курсу по 4 курс включно. Аналіз Таблиці 1 засвідчує високий рівень матеріально-технічного та інформаційного забезпечення кожної дисципліни, що сприяє досягненню ПРН, формуванню ЗК та ФК. Вибіркова частина за ОП має блочну систему: 50 кр. ОК обраного блоку та 10 кр. ОК з загального Каталогу. Здобувачі ВО, випускники підтвердили, що ОП є цікавою і сприяє фаховій підготовці за обраною спеціальністю.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОП, НП, матриця відповідності ПРН, зустрічі з фокус-групами (здобувачами, випускниками, роботодавцями) дає підстави ЕГ стверджувати про відповідність ОП спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.01 Логопедія). Формування спеціальних (фахових) компетентностей в ОП 2017р. відбувається під час вивчення базових дисциплін: ОДФ.01–ОДФ.19 на які відводиться 96 кр. ЄКТС. Це ОК медико-біологічного (ОДФ.01, ОДФ.2–10 кр.), психолого-педагогічного (ОДФ.03, ДОФ.4–17 кр.) спрямування; опанування методиками навчання в початковій школі (ОДФ.05–ОДФ.10 – 16 кр.), фахові дисципліни (ОДФ.11–ОДФ.20 – 45 кр.). На ОП.1 навчальну, ОП.2 виробничу (педагогічну) практики відводиться 52,5 кр., що підтверджує практико-орієнтованість даної ОП. За ОП, НП 2021р. на формування ЗК спрямоване опанування ОК: ОД.01-ОД.01 – 32 кр., формування ФК – ОД.07-ОД.17 (50 кр.), вивчення базових дисциплін логопедичного напрямку: ОД.19-ОД.29 – 38 кр. ОК обов'язкової частини ОП, НП включають медичні, психологічні, педагогічні, лінгвістичні засади логопедії; логопедичні студії; практичну підготовку, формування науково-дослідницьких компетентностей, що сприяє опануванню здобувачами професійними навичками майбутніх фахівців спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.01 Логопедія).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) для кожного здобувача ВО, що зазначається у відповідних нормативних документах: Стратегії (програмі) розвитку Університету (<https://shortest.link/3dJt>), Положенні про організацію освітнього процесу (<https://shortest.link/3dJE>), Положенні про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами (<https://shortest.link/3dJN>), Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Університету (<https://shortest.link/34sr>). Під час зустрічі з гарантом ОП, здобувачами, ЕГ було встановлено, що здобувачі мають можливість: навчання за кількома ОП, за індивідуальним планом; перезараховувати РН за результатами академічної мобільності, неформальної освіти; можуть обирати бази практик за місцем проживання; пропонувати теми для написання курсових робіт, наукових проектів; обирати наукові гуртки; мають право на академічну відпустку, перерву в навчанні з можливістю подальшого поновлення. Після зарахування здобувачі знайомляться з каталогом вибірових дисциплін (<https://elearning.kubg.edu.ua/local/gdo/catalog/>), які мають блочну систему і на які відводиться 60 кр. ЄКТС: 50 кр. на дисципліни блоку і 10 кр. на вибір з загального каталогу курсів. Перелік блоків вибірових ОК із зазначенням навчальних дисциплін, кількістю кредитів та розподілом їх за семестрами представлені в ОП, НП 2020р.: блок 1 – «Інклюзивна освіта», блок 2 – «Навчання і розвиток дітей з аутизмом», блок

3 – «Раннє втручання». Відповідно до Положення (<https://shortest.link/3dJN>) вибір дисциплін здійснюється в 6 етапів. Під час зустрічі з НПП, ЕГ було ознайомлено з процедурою вибору ОК. У межах ОК «Університетські студії» (1 семестр) здобувачі знайомляться з процедурою вибору та змістовним наповненням вибіркових ОК. Додатково проводяться презентації гарантом ОП, запрошуються студенти старших курсів (<https://shortest.link/34vb>). Після знайомства з запропонованим переліком, вибір здійснюється в електронному кабінеті здобувача. На другому етапі заяви на вибіркові дисципліни здобувачі писали від руки (до карантинних обмежень), в умовах дистанційного навчання заяви формуються і підписуються в персональних електронних кабінетах в системі Е-навчання і знаходяться в особистих справах здобувачів (запит–відповідь, Додаток 3.1.). Електронна заява вибору ОК з каталогу курсів представлена в додатку 3.3. (запит–відповідь). Результати здійснення вибору ОК заслуховуються на Вченій раді університету. Обрані студентом дисципліни є складовою його індивідуального навчального плану. Для ознайомлення ЕГ були надані індивідуальні плани здобувачів різних років навчання, скановані заяви, скрін форми, яку заповнюють здобувачі в персональному кабінеті. Анотації вибіркових ОК подано в додатку до протоколу № 1 від 05.02.2022р. Робочої групи формування переліку вибіркових дисциплін Інституту людини.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП Логопедія має практико-орієнтоване навчання, відповідно до Нової освітньої стратегії Університету: аудиторія – центри компетентностей – база практики. За ОП 2017р. передбачено навчальну (13,5 кр. ЄКТС) і виробничу (39 кр. ЄКТС) практики (<https://shortest.link/3dPi>). Практикам передують практично орієнтовані ОК: ОД.11 «Тренінг професійного зростання» (4 кр., 2 с.), ОД.13 «Інклюзивна освіта» (4 кр., 3 с.), ОД.17 «Комплексна діагностика при порушеннях мовлення з консультуванням» (6 кр., 4-6 с.) та ін. Базами навчальної практик є: реабілітаційні центри (2 семестр, 2 тижня); ЗЗСО з інклюзивним навчанням (3 семестр, 2 тижня); ЗДО з інклюзивним навчанням (4 семестр, 2 тижня); спеціальні ЗЗСО для дітей з ТПМ / Навчально-реабілітаційні центри / Спеціальні ЗДО для дітей з порушеннями мовлення / Спеціальні групи/класи для дітей з порушеннями мовлення в закладах освіти – на вибір здобувача (6 семестр, 3 тижня). Унікальною, на думку ЕГ є виробнича (педагогічна) практика: в ІРЦ (7 семестр, 7 тижнів); СЗЗСО для дітей з ТПМ, спеціальні класи для дітей з ТПМ в ЗЗСО на посаді вчителя-логопеда (8 семестр, 6 тижнів); СЗЗСО для дітей з ТПМ, спеціальні класи ЗЗСО для дітей з ТПМ на посаді вчителя початкових класів (8 семестр, 6 тижнів); СЗДО для дітей з порушеннями мовлення на посаді вчителя-логопеда (8 семестр, 7 тижнів). Всі практики узгоджені між собою, мають наскрізну структуру, логічно-послідовно пов'язані з вивчення ОК фахової (базової) підготовки. До розробки програм практик було залучено широке коло роботодавців (<https://shortest.link/34yN>). Під час резервної зустрічі ЕГ були запрошені керівники (організатори) практик, якими були представлені презентації всіх видів практик з визначенням їх структури, розподілом годин між видами роботи, змістом, вимогами до звітної документації. Було з'ясовано, що на одного керівника практики розподіляється не більше 7 здобувачів, на базі практики призначається методист, який підтримує зв'язок з керівником і керує роботою студентів (у зв'язку з карантинним обмеженням обмежений доступ до закладів освіти ПВС). Всі методисти ознайомлені з програмою практики, оскільки більшість з них приймали участь в її розробці. З усіма базами наявні угоди, які додаються (запит-відповідь). Керівники підтримуються зв'язок зі студентами через електронні кабінети, кожну п'ятницю тижня проводяться супервізійні зустрічі (при потребі) з керівником практики від університету. По мірі виконання завдань здобувачі мають змогу представляти звітну документацію в особистих кабінетах на платформі Moodle, де вона вивчається керівником і може бути поверненою на доопрацювання. Приклади звітів про проходження практик здобувачами додаються (запит-відповідь). Як було зазначено під час зустрічі з роботодавцями, здобувачами, саме під час практик відбувається остаточне професійне визначення з майбутнім місцем роботи студентів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття соціальним навичкам, які відповідають заявленим цілям, що підтверджує аналіз робочих програм (Таблиця 1 відомостей з СО), зустрічі з керівництвом та менеджментом ЗВО, із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами. В ОП 2017р. – ОДЗ.01, в ОП 2021р. – ОД.01, ОД.11 спрямовані на формування у здобувачів м'яких навичок лідерства, стресостійкості, командної взаємодії тощо. Одночасно, формування зазначених навичок є невід'ємною складовою освітнього процесу, під час форм роботи які пропонують викладачі у ході вивчення ОК: формування: командної взаємодії фахівців супроводу, стратегій спільного викладання, застосування поведінкового підходу тощо (проф. Т. Скрипник); проведення тренінгів, дискусій, ділових ігор та ін. (доц. О. Мартинчук, доц. Н. Бабич та ін.). Ці навички удосконалюються під час проходження практик. Особливістю освітнього процесу є участь здобувачів у центрах практичної підготовки (<https://shortest.link/34Fw>) : «Логотренажер», Центр інклюзивної освіти, «Аутизм-Академія», де студенти мають змогу під керівництвом викладачів працювати з дітьми з ООП та їх батьками, опанувати професійними навичками. За даною ОП передбачена участь здобувачів у соціальному проекті «З Києвом і для Києва», де на волонтерських засадах можуть надавати освітні послуги особам з ООП. Участь здобувачів у заходах: «SMART туризм», «Будні логопедів», «Логопедичний марафон», «Фестиваль інтерактивних методик навчання», «День логопеда» та ін. подано за посиланням https://www.youtube.com/channel/UCMSOMaQRAHFn_ezXOAYjtpQ/videos

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП, НП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і є відповідним для досягнення цілей ОП, ПРН. Відповідно до НП 2017р. кількість аудиторних годин на тиждень складає в середньому 22 год.: 1, 6 семестри – 21 год., 2, 5 семестри – 22 год., 3, 4 семестри – 23 год, 7 семестр – 26 год., що відповідає 30 кр. ЄКТС. За НП 2021р. кількість аудиторних годин – 23 год. на тиждень (в середньому). Результати опитування здобувачів щодо реального навантаження висвітлено в аналітичній довідці «Моніторинг якості надання освітніх послуг у 2020-2021 н.р. за освітньою програмою «Логопедія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти» (запити – відповіді). Надані результати опитування засвідчили, задоволення аудиторним навантаженням здобувачів, що також підтверджено під час зустрічей з фокус-групами (здобувачами ВО 2-4 років навчання).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП «Логопедія» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. З урахуванням практико орієнтованості даної ОП, наведених фактів, під час зустрічей ЕГ з фокус-групами, що більшість здобувачів ВО працевлаштовані, доцільним є впровадження саме дуальної форми навчання, що підсилює б практичну спрямованість ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП Логопедія повністю відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, має чітку, прозору процедуру вибору навчальних дисциплін, є практико орієнтованою. Впроваджено освітню стратегію: аудиторія – центри компетентностей – база практики. Наскрізні програми практик – навчальна та виробнича, узгоджені між собою, мають наскрізну структуру, логічно-послідовно пов'язані з вивчення ОК фахової (базової) підготовки, охоплюють різні бази практик. Функціонують центри практичної підготовки здобувачів: «Логотренажер», «Центр інклюзивної освіти», «Аутизм-Академія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Відсутні дуальної форми навчання. Уточнення потребує програма навчальної практики (3 к., 6 с.: за програмою – 105 год, за НП – 135 год). Відсутня можливість перевірити результати навчання за ОП 2021 р. з урахуванням оновленої структури викладання базових ОК «Логопедія»: тематика дисципліни на психолого-педагогічною класифікацією: ФФНМ, ЗМР, ЗНМ (3 с.), а потім – за клініко-педагогічною класифікацією (з 4 с.); недостатня кількість спеціальних методик навчання дітей з ТПМ (в ОП 2021р.): «Спеціальна методика навчання дітей з ТПМ» (4 кр., 6 с.). Рекомендовано: впроваджувати дуальну форму навчання з урахуванням практико-орієнтованого підходу, покладеного в основу ОП; переглянути розподіл годин програми навчальної практики (3 к., 6 с.), переглянути відповідність ОК за ОП 2021 р. на факт кількості дисциплін зі спеціальних методик навчання дітей з ТПМ.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП відповідає Критерію 2 (підкритеріям 2.1-2.8). Слід відзначити можливість індивідуальної освітньої траєкторії; відповідність ОК і ВК визначеної в ОП спеціальності; можливість потужної практичної підготовки здобувачів до професійної діяльності в закладах освіти, установах пов'язаних із спеціальністю 016 Спеціальна освіта; можливість опанувати фаховими компетентностями і соціальними навичками. Треба зазначити, що підкритерії 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 2.6 – цілком відповідають вимогам; 2.3, 2.8 – частково. Водночас потребує посилення підкритерію 2.9 з огляду на практико-орієнтоване навчання за даною ОП та великої кількості працевлаштованих здобувачів ВО третього та четвертого років навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП Логопедія оприлюднено на офіційному веб-сайті університету у відкритому доступі: Правила прийому в 2022р. (<https://shortest.link/3ctu>), Правила прийому в 2021р. (<https://shortest.link/3ctA>). Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, розроблені та затверджуються відповідно до чинного законодавства; визначають ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання. Подано перелік документів для вступу (<https://shortest.link/3cNW>). До участі у конкурсі допускаються абітурієнти, які мають повну загальну середню освіту, за результатами ЗНО (з укр. мови і літ-ри, біології, за вибором: інозем. мови/математики/історії України/географії/фізики/хімії) (<https://cutt.ly/vOj1Ec>). Враховується також середній бал атестата. Під час зустрічі із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами відповідальний секретар Приймальної комісії Є. Антипін розповів про курси доуніверситетської підготовки майбутніх абітурієнтів, які працюють при університеті (<https://shortest.link/33yK>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання та вимоги до абітурієнтів за ОП відповідають загальним вимогам, що визначені Правилами прийому, не передбачають додаткових особливих умов. До участі у конкурсі допускаються вступники які мають повну загальну середню освіту, за результатами ЗНО. Обов'язковою умовою є складання ЗНО з укр. мови та літ-ри, біології, що сприяє успішному опануванню знаннями та практичними навичками, необхідними для фахівців зі спеціальної освіти. Для біології застосовується коеф. 0,4, а для укр. мови – 0,3. Складання ЗНО за вибором: іноземна мова, математика, історія України, географія, фізика або хімія. Для вступників визначено прохідний бал сертифікатів ЗНО, до якого додається середній бал атестату, який розраховуються відповідно до таблиці відповідності (<https://shortest.link/3cOt>). В університеті передбачено вступ на основі ОР молодшого спеціаліста, освітньо-професійного рівня молодшого фахового бакалавра, здобутих за іншою спеціальністю, на скорочений термін навчання (на 2 курс) за умови наявності вакантних місць ліцензійного обсягу. У 2021 р. набір на 2 курс не проводився у зв'язку з відсутністю вакантних місць.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗО, зокрема під час академічної мобільності. ЗВО керується відповідними положеннями, висвітленими на сайті: Положення про організацію освітнього процесу зі змінами і доповненнями (<https://shortest.link/3cwe>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://shortest.link/3cwu>), Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін (модулів) та визначення академічної різниці (<https://shortest.link/3cwD>). Відповідно до зазначених документів зарахування/перезарахування кредитів здійснюється за рішенням директора структурного підрозділу університету: за ОП Логопедія – директором ІЛ, на основі подання (рекомендації) завідувача кафедри. Підставою для зарахування (перезарахування) ОК, окремих модулів є академічна довідка, підтверджувальні документи про здобуту освіту. Допустимий обсяг визначено у Положенні про організацію освітнього процесу (п.11.1) не може перевищувати 20 кр. (<https://shortest.link/3cPo>). За даною ОП наявна практика академічної мобільності. Відповідно до неї, після повернення до університету, студент звітує про виконання індивідуального навчального плану й надає підтверджувальні документи – академічну довідку яка містить загальну інформацію про здобувача; інформацію про навчання (повне найменування ЗВО/наукової установи, місце знаходження, країна, факультет, ступінь ВО, назва ОП, галузь знань, спеціальність, мова навчання, форма здобуття освіти, термін навчання), результати навчання (код ОК, назва, відмітка про успішне завершення ОК або досягнення результатів навчання, кількість кредитів ЄКТС, оцінка за шкалою ЗВО, загальна кількість кредитів ЄКТС) завірені підписом ректора та печаткою ЗВО. Інформація в довідці викладена двома мовами – українською та англійською. Перезарахування результатів навчання з ОК проводиться на підставі порівняння ОП, НП та академічної довідки і здійснюється на підставі заяви здобувача. ЕГ з'ясувала, що на цій ОП існує практика визнання результатів внутрішньої кредитної академічної мобільності студентів 2 і 3 курсів у межах програми «Студентська

академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні) між КУБГ та К-ПНУ ім. Івана Огієнка. Сім студентів 3 курсу: Божко М., Іщенко О., Купрієнко А., Кушнір Ю., Марчинська А., Фоменко В., Чернега К. та трьох студентів 2 курсу: Даниленко М., Михальченко М., Самоткан В. (витяг з протоколу №24 засідання кафедри від 01.12.2021р.), підтверджено здобувачами під час зустрічей ЕГ (Стафійчук М., студентка К-ПНУ). Здобувачам 3 курсу було зараховано 12 кр. за ОК «Логопедія», «Логопедичний практикум», «Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ», здобувачам 2 курсу – ОК «Логопедія», «Інклюзивна освіта», «Дитяча психологія». За даною ОП наявна практика перезарахування під час вступу (відомості з СО).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На зустрічі з керівництвом, гарантом ОП було підтверджено, що університет дотримується Закону України «Про освіту» в питанні визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, який регламентується «Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Київського університету імені Бориса Грінченка», п. 2.1.3 (<https://shortest.link/3cR7>). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється за запитом здобувача ВО до гаранта ОП (заява) з додаванням документів, які підтверджують результати такого навчання. Гарант ОП ініціює питання про зарахування РН на засіданні кафедри, на якому розглядаються надані документи: аналізуються РН і набуті компетентності, приймається рішення про перезарахування чи не зарахування. Під час зустрічей зі здобувачами було підтверджено факт часткового перезарахування студента 2 курсу Гаврилюка О., якому було зараховано 5 модуль «Організація освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти» вибіркової дисципліни «Інклюзивна освіта» за успішне проходження он-лайн курсу «Школа для всіх» на платформі EdEra Ega. За час реалізації ОП випадків визнання результатів навчання отриманих у НО ЕГ встановлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання та вимоги до абітурієнтів є чітким та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Інформація щодо вступу, правил прийому є у відкритому доступі, та враховує усі аспекти. Наявна практика впровадження внутрішньої кредитної академічної мобільності студентів 2 і 3 курсів у межах програми «Студентська академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні) між Київським університетом імені Бориса Грінченка та Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка. Передбачено питання часткового визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність на момент акредитації визнання результатів отриманих у неформальній освіті, що не може бути підставою для зниження оцінки відповідно до Рекомендацій щодо застосування критерії оцінювання якості освітньої програми (затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року). Рекомендовано: активізувати практику зарахування результатів навчання, здобутих у рамках неформальної освіти та об'єктивність самої процедури визнання результатів навчання; активізувати практику міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

В університеті запроваджені прозорі, чіткі та недискримінаційні правила вступу, впроваджено практику визнання результатів внутрішньої академічної мобільності. Передбачено питання часткового визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Констатуємо загальну відповідність більшості підкритеріїв (3.1, 3.2, 3.3) Критерію 3, потребує доопрацювання підкритерій 3.4.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання, які практикуються на кафедрі СІО, відображені у РПНД (<https://cutt.ly/YUcBWnd>) і цілком відповідають тим, що заявлені у Положенні про організацію освітнього процесу (розділ IX) (<https://cutt.ly/FUcTbjW>), Положенні про проведення практики студентів (<https://cutt.ly/AUcCiG3>). Досягнення ПРН здійснюються через застосування: пояснювально-ілюстративні методи, відеолекція, інтерактивна лекція, метод «перевернутого навчання», інтерактивні методи, робота в малих групах, проблемно-пошуковий, метод проблемного навчання, «мозковий штурм» тощо (наприклад, практико-орієнтовані лекції: 2 к., ОК «Оздоровчі технології та методики виховання дітей з ТПМ», під час яких демонструють в реальному часі логопедичні заняття, що проводять логопеди-фахівці, сприяють досягненню РН 5, 10, РНУ 20, РНУ 24). Проведення відеолекцій запрошеними фахівцями-практиками дозволяє здобувачам ознайомитися із сучасними методами і технологіями професійної діяльності, уточнити і поглибити теоретичні знання, отримати відповіді на актуальні запитання, що стосуються галузі СО, цілком відповідають РН 1, 3, 5, РНУ 20, 23. Участь здобувачів у майстер-класах, тренінгах, «мозкових штурмах», виконання завдань у межах реальних практичних ситуацій на заняттях в центрах ПП забезпечують досягнення РН 1, 4, 5, 8, 10, 11, 18, РНУ 21, 22, 24, 25. Підтвердження застосування наведених у прикладах та інших методів і форм навчальної роботи, що відповідають досягненню ПРН, можна побачити на сайті кафедри (<https://shortest.link/3064>), а також почути зі слів здобувачів та викладачів на зустрічах з ЕГ. Орієнтованість ОП на студентоцентристський підхід засвідчено дотриманням права студентів на вибір форм та методів проблемно-пошукового та практико-орієнтованого навчання, надання їм можливості навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, можливості здійснювати вибір теми науково-дослідного дослідження, здійснювати вибір закладу для проходження навчальної та виробничої практики. На користь дотримання принципів академічної свободи та студентоцентризму у викладанні за ОП «Логопедія» свідчать і результати анкетування «Викладач очима студентів» (<https://cutt.ly/tUgfoo8>). Зустрічі зі здобувачами та НПП дають підстави стверджувати, що надання викладачам та здобувачам права вільно обирати форми і методи навчання має реальний характер. Із відгуків здобувачів, наприклад, слідує, що заклад дійсно надає їм право вибору бази проходження практики з урахуванням бажань щодо подальшого працевлаштування, а форми і методи викладання обов'язково включають інтерактивну складову, що дає можливість студентам «креативити», розкривати власний потенціал (гарант ОП зазначила, що при внесенні змін до ОП було враховано прохання студентів вивчати особливості логопедичної роботи з особами дорослого та похилого віку). Відповідність форм та методів викладання досягненню заявлених у програмі ПРН було підтверджено й відгуками стейкхолерів та випускників програми, отриманими на зустрічах з ЕГ.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо організації освітнього процесу, а також щодо цілей, змісту, очікуваних ПРН, порядку оцінювання та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів є доступною та зрозумілою для всіх учасників ОП і подана на сторінці кафедри у РПНД (<https://cutt.ly/YUcBWnd>), у програмах екзаменів (<https://cutt.ly/3UcBJWM>), метод, рекомендація щодо написання та оформлення курсової роботи (<https://cutt.ly/gUcB41q>). Особливої уваги заслуговує інформація, розміщена у цифровому кампусі університету, доступна як здобувачам, так і освітянам (<https://digital.kubg.edu.ua/>). На даній сторінці учасники ОП можуть ознайомитися із розкладом занять, знайти інструкцію та каталог щодо вибору дисциплін, а також використати різноманітні корисні посилання щодо роботи з ЕНК, з технологіями дистанційного навчання та інші відео-інструкції. На цій платформі знаходиться весь контент дистанційного навчання із сертифікаційними курсами, в тому числі інформація щодо підсумкових форм роботи. На зустрічах зі студентами було з'ясовано, що такий підхід щодо надання інформації є цілком виправданим і вони вчасно та в повному обсязі отримують необхідні відомості в межах навчання за ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП заклад забезпечує належний рівень поєднання навчання та дослідження, що сприяє набуттю здобувачами нового досвіду, розширенню їх пізнавальних можливостей. На онлайн-зустрічах учасниками ОП було зазначено, що в ході опанування дисциплін здобувачі знайомляться з теоретичними та практичними проблемами спеціальної та інклюзивної освіти щодо забезпечення психолого-педагогічного супроводу осіб з ООП, сучасними стратегіями логопедичного впливу. В свою чергу, в ЦК відбувається розв'язання науково-дослідницьких завдань (наприклад: розроблення і апробація методик формування складоритму, розвитку полімодального сприймання (<https://cutt.ly/1UgvRln>, <https://cutt.ly/eUcMxbd> тощо)). Крім усього вищезазначеного, на кафедрі спеціальної інклюзивної освіти працюють наукові гуртки, діяльність яких передбачає проведення наукових досліджень в тому числі й тих, які корелюються з темами курсових та магістерських робіт, що відображено у річних планах роботи і знаходиться у відкритому доступі) (<https://il.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-instytutu/kafedra-spetsialnoi-psykholohii-korektsiinoi-ta-inkliuzivnoi-osvity/naukova-robotaz2/naukovi-hurtky.html>). На зустрічах з ЕГ здобувачі та випускники кафедри розповіли, що мали змогу працювати над курсових проєктами у центрах практичної підготовки, де для цього було створено всі умови, включаючи відповідне обладнання. Обрана закладом стратегія щодо поєднання

навчання та наукових пошуків мотивує здобувачів також використовувати наукові досягнення у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт та Олімпіадах (<https://cutt.ly/nOp4kgH>) (зокрема, в університеті запроваджено практику матеріальної підтримки здобувачів, які перемагають на заключному етапі всеукраїнського конкурсу наукових робіт чи олімпіаді, разом із їхніми керівниками); безкоштовно здійснювати публікаційну активність (<https://cutt.ly/3OIQAaT>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту ОП передбачено «Положенням про організацію освітнього процесу» (Розділ VI. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти). Оновлення навчально-методичного забезпечення ОП відбувається відповідно до затверджених у ЗВО Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/FUCNkuH>). Вказана у звіті про самооцінювання інформація щодо систематичного оновлення змісту ОК відповідно до актуальних наукових досягнень і сучасних практик через «щорічне оновлення РПНД з обов'язковим їх обговоренням на засіданнях кафедри; оновлення і розроблення нових засобів діагностики навчальних досягнень (зокрема засобів проміжного і підсумкового контролю, атестації) для визначення РН; забезпечення ОК електронними навчальними курсами (ЕНК)» була уточнена під час зустрічей з гарантом та НПП, а також шляхом опрацювання протоколів засідання кафедр (№15 від 31.08.2021 <https://cutt.ly/FOp7mAC>, №24 від 01.12.2021 <https://cutt.ly/BOk4tMc>) і перегляду довідкової літератури у РПНД. Опрацьовуючи програми науково-практичних семінарів, конференцій та інших матеріалів у Е-портфоліо НПП, експерти отримали підтвердження інформації щодо участі викладачів у наукових заходах та проходженні стажування. Додаткова інформація щодо впровадження в освітній процес результатів науково-дослідної роботи НПП розміщено на інтернет-сторінці кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (<https://il.kubg.edu.ua/2013-10-29-15-01-27/naukovi-doslidzhennia.html>)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Зв'язок навчання, викладання та наукових досліджень за ОП із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу КУБГ (<https://cutt.ly/bUcoriO>); здійснення організаційного та інформаційного супровіду інтернаціоналізації освіти передбачено НДЛ інтернаціоналізації ВО (<https://cutt.ly/oUcox14>). За ініціативою кафедри спеціальної та інклюзивної освіти реалізовано партнерські угоди з Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej; Nord Universitet, Norway; Американським університетом в Центральній Азії (АУЦА); реалізовано викладання за програмою академічної мобільності Еразмус+ в Державній вищій школі імені Іоанна Павла II (Польща) (Т. Скрипник) тощо. Щодо академічної мобільності студентів, позитивне враження справила інформація щодо участі здобувачів, які навчаються за ОП «Логопедія» Ольги Ковальчук, Юлії Луценко та викладача Романа Павлюка у Програмі міжнародного освітнього проекту «Соціальна робота у порівнянні» Університету імені Грінченка з Кельнським університетом (м. Кельн, Німеччина) у межах реалізації програми «МЕЕТ UP! Німецько-українські зустрічі молоді» фонду «Пам'ять, відповідальність та майбутнє» (EVZ) (05-12 квітня 2019 року); участь студентів Ірини Іванкевич, Дарії Кошман, Анни Юрченко, Юлії Павлівської у вивченні досвіду організації доступності культурного простору (музеї, кіномистецтво, театр тощо) міста Вроцлав (Польща) та особливостей роботи з особами з інвалідністю у межах проекту «Студентський науковий SMART-туризм» та ін. Вся інформація щодо систематичного долучення учасників ОП до заходів, які сприяють розвитку академічної мобільності, міститься на інтернет-сторінці кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (<https://shortest.link/37Kc>) Під час зустрічей із керівництвом та представниками структурних підрозділів ЗВО було з'ясовано, що у перспективі розвиток існуючих та напрацювання нових партнерських стосунків як в Україні та і поза її межами.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Результати ознайомлення з документацією та проведення зустрічей з учасниками ОП переконливо свідчать про сприяння форм і методів викладання за ОП досягненню програмних результатів навчання, а також про їх відповідність принципам студентоцентризму та академічної свободи. Крім цього, аналіз змісту веб-сайту КУБГ та сторінки кафедри спеціальної та інклюзивної освіти доводить доступність інформації щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів для здобувачів ВО. Позитивною практикою вважаємо участь НПП та здобувачів у міжнародних проектах та стажуваннях, що безперечно, сприяє інтернаціоналізації ОПП і ЗВО загалом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

За Критерієм 4 можемо відзначити, що значна частина рекомендованих літературних джерел у РПНД потребує перегляду на предмет його актуалізації та включення англomовних наукових праць. Відтак рекомендовано формалізувати систему моніторингу процесу оновлення рекомендованої літератури РПНД, в тому числі англomовної, на основі наукових досягнень і сучасних світових практик.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання на кафедрі спеціальної та інклюзивної освіти за ОП «Логопедія» в цілому відповідає умовам критерію. ОП ґрунтується на студентоцентрованому підході та принципі академічної свободи. Всім учасникам своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Під час реалізації ОП здобувачам надається можливість успішно поєднувати навчання і дослідницьку діяльність. Визначені позитивні сторони цілком відповідають вимогам у підкритеріях 4.1, 4.2, 4.3, 4.5. Хоча відбувається оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі спеціальної освіти, за підкритерієм 4.4. наявні зауваження стосовно заявлених у РПНД рекомендованих джерел були враховані при підсумковому оцінюванні критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів за ОП є чіткими, зрозумілими, регулюються низкою нормативно-правових документів, які є цілком доступними для ознайомлення і розміщуються на сайті (наказ № 38 від 16.02.2009 «Про введення в дію уніфікованої Системи оцінювання навчальних досягнень студентів Університету» (<https://cutt.ly/9Uc2VFg>), Положення про організацію освітнього процесу в КУБГ (<https://cutt.ly/FUcTbjW>). Водночас форми та критерії оцінювання чітко визначені в НП, РПНД (<https://cutt.ly/WUc4DFy>), програмі практики (<https://cutt.ly/sUhFuA2>), програмах екзаменів (<https://cutt.ly/bUc7ZPy>), які так само знаходяться у вільному доступі на сайті кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. Так у РПНД критерії оцінювання визначені й докладно розписані за кожною темою (відповідно до вищого стандарту, відповідності стандартам, наближення до стандартів, нижче стандартів). У програмах практики п.7. «Контроль навчальних досягнень» у п.п.7.1 «Система оцінювання навчальних досягнень студентів» представлено критерії оцінювання і кількість балів за виконання навчальних завдань практики, форми звітності). У п.п. 7.2. дано перелік необхідної звітної документації, а у п.п. 7.3. – відповідні вимоги. П.п. 7.4. інформує про систему контролю та критерії оцінювання, 7.5. – відповідна шкала оцінювання. Програма екзаменів також містить критерії оцінювання від 1 до 40 балів відповідно. Зрозумілість і доступність визначених критеріїв підтверджено на зустрічах ЕГ зі здобувачами. Ознайомлюючись з матеріально-технічною базою (<https://digital.kubg.edu.ua/#students>), що використовується під час ОП, ЕГ засвідчила наявність електронних журналів, які забезпечують відкритість і прозорість оцінювання здобувачів. В ході проведення експертного оцінювання за даним підкритерієм встановлено, що окрім інтернет ресурсів, здобувачі дізнаються про терміни, критерії оцінювання ПРН, форми контролю та особливості проведення поточного і підсумкового контролю на першому занятті дисциплін та за запитом до викладача. На користь позитивної оцінки ОП за даним підкритерієм виступають також результати електронного опитування здобувачів щодо прозорості оцінювання під час проміжного та підсумкового контролю та щодо своєчасності поінформованості щодо форм та критеріїв оцінювання (<https://cutt.ly/IUgfGg7>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестаційна форма контролю успішності здобувачів здійснюється у порядку, визначеному в Положенні про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КУБГ (нова редакція) (<https://cutt.ly/TUc712H>). В звіті про самооцінювання ОП зазначено, що на момент розроблення ОП у 2017 р. Стандарт за спеціальністю 016 Спеціальна освіта був відсутній, що змусило групу розробників запровадити атестацію у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальної педагогіки і логопедії (<https://cutt.ly/uUhHdFp>). Водночас, в ході інтерв'ювання гаранта ОП було з'ясовано, що враховуючи той факт, що Стандарт розроблено та введено в дію, було внесено зміни в ОП відповідно до Стандарту ВО України для першого (бакалаврського) рівня й від 2021 року полягає у складанні атестаційного екзамену зі спеціальної освіти та логопедії.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чіткі, зрозумілі, доступні правила проведення контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості прописані у Положенні про організацію освітнього процесу в КУБГ (<https://cutt.ly/FUcTbjW>), а також відображено у РПНД, які розміщені на сторінці кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (<https://cutt.ly/2Uc7PyR>), у графіку навчального процесу (<https://cutt.ly/RUc5gUo>), у розкладах занять (<https://cutt.ly/BUc5Ea5>), у програмах екзаменів (<https://cutt.ly/bUc7ZPy>), у графіках заліково-екзаменаційних сесій (<https://cutt.ly/LUc5iaa>), у графіках атестації (<https://cutt.ly/7Uc5599>). Шифрування письмових робіт та електронний формат екзаменаційних тестових завдань забезпечує об'єктивність екзаменаторів, що було підтверджено під час зустрічей здобувачами. Водночас, представники студентського самоврядування підтвердили можливість здобувачів підняти будь-яке питання, яке стосується проведення контрольних заходів. Як НПП, так і представники студентства відзначили відсутність конфліктних ситуацій, пов'язаних з оскарженням результатів оцінювання за ОПП «Логопедія».

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Питання академічної доброчесності знайшло відображення у низці нормативно-правових документів Університета: Стратегії (програмі) розвитку Університету на 2018-2022 рр. п.4.3 (<https://cutt.ly/5UcmgNq>); Кодексі корпоративної культури Київського університету імені Бориса Грінченка, в якому прописані ключові цінності, ідентифікаційні ознаки, принципи корпоративної взаємодії студентів, викладачів та співробітників, які є обов'язковими для усієї університетської спільноти (<https://cutt.ly/jUvqHGk>); Декларації про академічну доброчесність суб'єктів освітнього процесу: науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника, а також здобувача вищої освіти (студента, аспіранта, докторанта) (<https://cutt.ly/fUvqVyM>); Положенні про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету (<https://cutt.ly/mUvq3tW>); наказі про затвердження складу Комісії з академічної доброчесності (<https://cutt.ly/DUvwweZ>); Положенні про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/FUcTbjW>). Також інформацію про політику, стандарти, процедури дотримання академічної доброчесності та актуальні події розміщено на сторінці кафедри у вкладці «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/KOaekqU>). Внутрішня перевірка студентських робіт на плагіат здійснюється за допомогою програм «StrikePlagiarism» (передплачена) або Unicheck. В ході бесід експертна група пересвідчилася, що Університет активно популяризує академічну доброчесність: проводяться опитування здобувачів освіти щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітньої програми (<https://cutt.ly/IUgfGg7>) та здійснює профілактичні заходи, які проводяться у Школі академічної доброчесності. (<https://cutt.ly/ZUvwAwY>), під час проходження викладачами курсу «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (<https://cutt.ly/mOargE1>), в межах діяльності постійно діючої Комісії з питань академічної доброчесності. Заходи ЗВО із популяризації академічної доброчесності, з якими можна ознайомитися на сайті Університету, здійснюються систематично. Наприклад: 08.10.2020 – Інтерактивний семінар «Академічна доброчесність в дії»; Жовтень 2020 р. – Академічна доброчесність з перших днів навчання в Університеті; Онлайн-вебінар «Академічна доброчесність: юридичний та етичний аспекти»; 19-20.03.2021 – Конкурс наукових проєктів «Наука та освіта: утвердження академічної доброчесності та наукової етики» Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції: «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації»; Фестиваль науки – 2021: Онлайн-лекція «Академічна доброчесність в університеті: практичний вимір боротьби з плагіатом» та багато інших. Водночас, під час спілкування ЕГ із студентським самоврядуванням було виявлено, що окремі здобувачі не в повній мірі розуміють технічні особливості визначення плагіату й шкалу унікальності кваліфікаційної роботи, що свідчить про необхідність акцентувати увагу саме на питаннях технічної підтримки наукових та навчальних робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В ході проведення експертизи з'ясовано, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання за ОП є чіткими, зрозумілими, регламентуються внутрішніми нормативно-правовими документами Університету і знаходяться у вільному доступі для всіх учасників ОП, що цілком підтверджено на зустрічах здобувачами ВО. Водночас, форми атестації цілком відповідають вимогам Стандарту ВО зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Подана на інтернет-сторінці кафедри спеціальної педагогіки та інклюзії інформація, а також результати бесід з учасниками ОП дають підстави стверджувати, що у закладі регулярно проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності. Заклад здійснює регулярний моніторинг та контроль щодо дотримання академічної доброчесності в кваліфікаційних та наукових роботах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не всі студенти ознайомлені із технічними особливостями визначення плагіату в системі Unicheck та StrikePlagiarism та зі шкалою унікальності кваліфікаційної роботи. Рекомендації: активізувати роботу з ознайомлення всіх здобувачів із технічними особливостями визначення плагіату в системі Unicheck та StrikePlagiarism та зі шкалою унікальності кваліфікаційної роботи.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

З огляду на відповідність форм контрольних заходів, підходів до формування критеріїв оцінювання, заходів із забезпечення об'єктивності екзаменаторів та інформування про них здобувачів ВО, а також з урахуванням зразкового дотримання вимог критерію в контексті розбудови системи забезпечення академічної доброчесності як складової корпоративної культури КУБГ, можемо відзначити повну відповідність ОП та освітньої діяльності ЗВО за підкритеріями 5.1., 5.2., 5.3. Водночас, недостатнє володіння здобувачами знаннями щодо особливостей визначення плагіату й використання шкали унікальності кваліфікаційної роботи свідчить лише про часткову відповідність вимогам підкритерію 5.4., що і стало вирішальним фактором при кінцевому оцінюванні відповідності критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Заклад має власну тактику і чітку критерійність добору викладачів, регламентовану Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад НПП (<https://cutt.ly/nUveU3O>): під час конкурсного добору враховуються наявність відповідної освіти, наук. ступеня, вченого звання; публікаційна активність, досвід роботи, дотримання норм корпоративного стандарту наукової діяльності (<https://cutt.ly/mUveF79>) та корпоративної культури (<https://cutt.ly/nUveXBb>). У штаті кафедри СІО 2 доктори та 9 канд. наук, що, в цілому, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та РН. Аналіз даних у Таблиці 2 дозволяє засвідчити високий рівень академічної та професійної кваліфікації у більшості викладачів, що постійно підвищується, в тому числі і під час закордонних стажувань (про що свідчать надані сертифікати у Е-портфоліо). Наприклад: проф. О.Мартинчук (ОК «Інклюзивна освіта», «Загальна та спеціальна педагогіка з історією» <http://eportfolio.kubg.edu.ua/teacher/284>) брала участь у проєктах: ВФ «Крок за кроком» (Лондон, Велика Британія) та Фонду Чарльза Стюарта Мотта (Сполучені Штати Америки) – «Створення інклюзивного безпечного середовища у навчальних закладах і громадах» (листопад 2015 – грудень 2016), «Забезпечення перехідного періоду від раннього втручання до дитячого садка» (OSF-2085/2017) (01.11.2017 – 31.05.2019), «Participation in an international research project ...» (2019-2021) – leder: Natallia Bahdanovich Hanssen, Nord Universitet, Norway та ін.; проф. Т.Скрипник (ОК «Технології психолого-педагогічного супроводу ...», «Корекційно-розвивальні стратегії для дітей з аутизмом», «Технології інклюзивного навчання дітей з РАС» <http://eportfolio.kubg.edu.ua/teacher/1256>) підвищувала кваліфікацію за програмою «Trends in Education and Social Work in U. S. ...» США, 2021 р., навчалася за трьома модулями за напрямом «Полісенсорна інтеграція» (Центр «Томатіс-Нілона» (Ізраїль) 2016-2018рр). Досвід закордонного підвищення кваліфікації за дисциплінами, що викладають, мають викладачі О.Дубовик (Університет Марії Кюрі-Склодовської (Республіка Польща), В.Омельянович (тематичні удосконалення у США, Johns Hopkins University), Швейцарії University of Geneva), О.Тарасенко (учасник проєкту Digital Humanities Committee (США). Історія української діаспори у Нью Джерсі, США за допомогою цифрових технологій у гуманітарній сфері) та ін. Аналіз Е-портфоліо НПП кафедри засвідчив високі показники за результатами опитування «Викладач очима студентів» (середній бал 4,7 при максимальному 5,0). У викладачів (наприклад, О.Мартинчук, Т.Скрипник, Н.Бабич та ін.) наявні статті у виданнях Scopus/WOS за відповідною фаховою спрямованістю. Водночас не у всіх НПП є статті є публікації, що відповідають ОК, які вони викладають (ст.викл. І.Сухопара («Основи природознавства і суспільствознавства з методикою навчання (Основи суспільствознавства з методикою навчання»); викл. Т.Кострицька (жодної публікації); викл. М.Овчаренко («Математика зі СМ навчання дітей з ТПМ (СМ навчання математики дітей з ТПМ).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного відбору викладачів, регламентовані Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад НПП (<https://cutt.ly/nUveU3O>), є цілком прозорими і забезпечують необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП. Під час опитування НПП дали чіткі пояснення щодо механізму конкурсного добору на вакантні посади й відзначили, що процедура відбувається на засадах відкритості, гласності, неупередженості ставлення до кандидатів. Зокрема, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Ю. Найда навела приклад, що у 2021 році обиралася на посаду і в межах конкурсу подавала відповідні документи, проходила співбесіду, була представлена на кафедрі та Вченій раді, вважаючи цю процедуру цілком прозорою. Викладачка підкреслила, що університет дає можливість брати участь у конкурсах тим, хто бажає і має відповідні компетентності. Гарант ОП відзначила, що при відборі НПП враховується оцінка діяльності викладача через опитування «Викладач очима студентів» (не нижче 3 балів з 5).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Форма залучення роботодавців до ОП виявляється у створеній в ІЛ Раді роботодавців (<https://cutt.ly/NOar3U1>), діяльність якої регламентується Положенням про Раду роботодавців Університету (<https://cutt.ly/ukaCTZd>). Водночас роботодавці входять до складу ЕК, що передбачено у п. 3.5 Положення про порядок створення та організацію роботи ЕК у КУБГ (<https://cutt.ly/okaCb6B>). Результати зустрічі зі стейкхолдерами дозволяють стверджувати, що роботодавці беруть активну участь у розробленні та оновленні ОП. Наприклад, директорка спеціальної школи-інтернату І-ІІ ступенів № 7 м. Києва Никитюк Л. розповіла, що у березні 2021 року мала зустріч із гарантом ОП Бабич Н. і завідувачкою кафедри Мартинчук О. Саме тоді роботодавець, як представник свого закладу, висловила пропозицію ввести до НІП дисципліну, опановуючи яку, здобувачі вчилися би формувати соціальні компетенції у дітей. Ця пропозиція була врахована через введення дисципліни «Методика виховної роботи і соціальної адаптації дітей з ООП» на зму курсі. Також представники закладу запропонували запровадити педагогічну практику у якості вчителя, вихователя і логопеда. Це побажання також було обіцяно реалізувати найближчим часом. Директор закладу загальної середньої освіти № 281 Святошинського району м. Києва. Водночас, вихователь-методист дошкільної освіти № 485 комбінованого типу з групами для дітей з порушеннями мовлення Дніпровського району м. Києва Іванкевич І., директорка інклюзивно-ресурсного центру №1 Голосіївського району м. Києва Білецька І. підтвердили, що зв'язок з гарантом ОП та НПП підтримується на регулярній основі.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До аудиторних занять регулярно долучаються професіоналі-практики за зовнішнім сумісництвом та на засадах волонтерства. Вся інформація з цього приводу детально представлена на сайті ІЛ (<https://cutt.ly/BUvrFPd>), сторінці кафедри (<https://cutt.ly/AUvrVOL>), в соціальних мережах. На фокус групах роботодавцями так само було підтверджено, що їх періодично залучають до проведення лекцій як очно так і онлайн. Наприклад, директорка дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 9 комбінованого типу Деснянського району м. Києва Тищенко Л. розповіла, що протягом кількох років її активно залучають не лише до лекційних і практичних занять з предмету «Оздоровчі технології для дітей з порушеннями мовлення», «Менеджмент логопедичної роботи», але й до розробки та оновлення навчальних програм. На зустрічах експерти отримали переконливі відповіді від здобувачів, що підтвердили проведення таких занять (наприклад, заняття, проведені логопедами Є. Груленко, А. Король тощо), а також можливість користуватися кейсами професіоналів-практиків.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП у КУБГ регулюється Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету (<https://cutt.ly/AUjKicq>) і представлений різноманітними заходами: фахове стажування в інших ЗВО раз на п'ять років; адаптаційні тренінги; призначення тьютора в особі досвідченого НПП відповідно до Положення про адаптацію новопризначених НПП (<https://cutt.ly/mUvteVF>). Система професійного розвитку враховує потреби та інтереси викладачів за ключовими аспектами: збереження середньої заробітної плати під час підвищення кваліфікації; можливість обирати різні форми підвищення кваліфікації – семінари, стажування, тренінги; фінансування витрат, пов'язаних із організацією та проведенням підвищення кваліфікації працівників, здійснюється за рахунок коштів загального і спеціального фонду Університету, інших джерел, не заборонених законодавством України. Водночас, викладачі мають право самостійно обирати навчальні модулі Програми підвищення кваліфікації з урахуванням результатів комплексної діагностики свого особистісно-професійного потенціалу, яка проводиться НМЦ культури лідерства. Дієвість окреслених заходів цілком підтвердилася НПП під час зустрічей. Аналіз документації дає підстави констатувати, що викладачі кафедри проходять курси підвищення кваліфікації/стажувань в ЗВО України та закордонних освітніх закладах та мають розроблений графік стажувань (для підтвердження було надано довідки про проходження стажування, сертифікати, посвідчення). Наприклад, О. Мартинчук пройшла навчання за програмою «Інтеграція особливих дітей у нормативне освітнє середовище», організованою Ізраїльським центром міжнародного співробітництва MASHAV (Ізраїль, м. Єрусалим, 05.12.2017-29.12.2017); Н. Бабич пройшла курс для педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів «Особливості фінської системи освіти» в Західно-Фінляндському Коледжі (березень 2021 р., м. Гуйттінен,

Фінляндія). Останні 5 років НПП кафедри було захищено 1 дисертацію зі здобуття ступені доктора педагогічних наук (О. Мартинчук); 2 дисертації на здобуття ступеня кандидата наук (к.пед.наук - Н. Бабич, Т. Хомик; к.псих.наук - Г. Супрун, М. Максимчук, К.Тичина). Про дієвість системи підвищення кваліфікації викладачів свідчать високі показники НПП за результатами опитування «Викладач очима студентів», а також результати щорічного рейтингового моніторингу професійного рівня «Лідер року», який містить перелік всіх професійних здобутків НПП за рік, та знаходиться у відкритому доступі (<http://eportfolio.kubg.edu.ua/rating>) – в 2020 р. кафедра спеціальної та інклюзивної освіти посіла 1 місце серед кафедр Університету.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Зустрічі експертів з менеджментом ЗВО, гарантом ОП, академічним персоналом засвідчили, що заклад вищої освіти постійно стимулює розвиток викладацької майстерності. Стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентується Стратегією розвитку ЗВО (п.2.2.). Система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері регламентується Правилами внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/zUvgOJy>), Положенням про щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності НПП, НП «Лідер року» (<https://cutt.ly/HUvg6PS>). Матеріальна підтримка викладачів здійснюється відповідно Положення про преміювання працівників (<https://cutt.ly/YUvhbRz>), а також Порядок преміювання працівників за публікації у Scopus та WoS (<https://cutt.ly/oUvhPAu>, <https://cutt.ly/ZUvh0o9>). До речі, у щорічному конкурсі на здобуття премії імені Б. Грінченка. 1 місце у номінації “Краща монографія” у 2021 р. здобула НПП кафедри Т.Скрипник (<https://cutt.ly/cUjXENA>). Нематеріальне заохочення відбувається шляхом оголошення подяки, нагородження грамотою, медаллю Бориса Грінченка (різні рівні), нагрудним знаком «За служіння Університету» відповідно до Положення про відзнаки (<https://cutt.ly/5Uvhak1>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Кваліфікація НПП забезпечує досягнення цілей та ПР за ОП «Логопедія», про що свідчать матеріали наукових досліджень у вигляді наукових статей, тез, доповідей, монографій, посібників НПП кафедри. Викладачі добре ознайомлені з процедурою конкурсного відбору і переважно вважають її прозорою та неупередженою. Професіонали-практики, експерти та представники роботодавців регулярно залучаються до аудиторних занять при наявності педагогічного навантаження (за зовнішнім сумісництвом) та на волонтерських засадах. Підвищення кваліфікації відбувається систематично як в межах України, так і закордоном. Університет стимулює розвиток викладацької майстерності та постійно проводять моніторинг професіоналізму працівників, результати якого є у вільному доступі. Так само у відкритому доступі можна побачити протоколи засідань кафедри, які підтвердили залучення роботодавців до реалізації ОП. ЄГ з'ясовано, що ЗВО на постійній основі сприяє професійному розвитку викладачів – стажуванню, навчанню та дослідницькій роботі НПП, існує традиція педагогічного тьюторства. Водночас, на постійній основі передбачено матеріальне та нематеріальне заохочення розвитку професійної майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

В результаті опрацювання інформації щодо відповідності академічної та/або професійної кваліфікації викладачів тим навчальним дисциплінам, які вони забезпечують реалізацію цілей ОП (зокрема, наявність публікацій з відповідного напрямку) експертами було виявлено окремі факти відсутності публікацій з відповідного напрямку. У викладача О.Ткачишиної від часу проходження останнього фахового підвищення кваліфікації пройшло вже більше 5 років (останнє стажування 2016 році). Рекомендації: Узгодити відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів тим навчальним дисциплінам, які вони забезпечують через опублікування наукових праць з відповідного напрямку, проходження фахового підвищення кваліфікації.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

З огляду на вищезазначене, враховуючи високу спроможність НПП кафедри забезпечити якісне викладання відповідних ОК та досягнення заявлених цілей і ПРН, чіткість та прозорість процедур конкурсного добору викладачів, а також підтверджене прикладами дотримання стратегії професійного розвитку кадрового потенціалу,

залученого до реалізації ОП, загалом можемо стверджувати про відповідність ОП та освітнього простору університету Критерію 6. Окремі факти відсутності у деяких НПП публікацій з відповідного напрямку і недотримання термінів підвищення кваліфікації свідчать про часткову невідповідність підкритерію 6.1 висунутим вимогам. Водночас, повна відповідність підкритеріїв 6.2 – 6.6 стала ключовою при підсумковому оцінюванні людських ресурсів, задіяних у реалізації ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аудиторії навчального корпусу в якій здійснюється реалізується ОП обладнані мультимедійною технікою, а саме: смарт дошками, проекторами, комп'ютерами. Крім того, навчальний корпус налічує 9 комп'ютерних класів, що сприяє досягненню визначених ОП цілей та ПРН. З метою реалізації нової освітньої стратегії на базі кафедри функціонують центри практичної підготовки (<https://shortest.link/35pJ>): Центр «Логотренажер» є спеціально облаштованим для логопедичного масажу, матеріалами для розвитку загальної та дрібної моторики, лексико-граматичної складової та зв'язного мовлення, дидактичними матеріалами, засобами альтернативної та допоміжної комунікації, мультимедійною технікою; Центр «Аутизм-Академія» облаштований підвісними балансирами, засобами для балансування, набором для мозочкової стимуляції, засобами впливу на пропріоцептивну систему, тактильними доріжками, настільною пісочницею, гладіаторською сіткою, діагностичними методиками ADOS-2 та PEP-3; Центр інклюзивної освіти облаштований робочими місцями для здобувачів з ООП, принтером шрифту Брайля, програмою екранного доступу JAWS для осіб із порушеннями зору, інтерактивною підлогою, кольоровою панеллю для розвитку Colour Match Panel, світло-музичною панеллю, портативним дисплеєм Брайля, відео збільшувачем, цифровим диктофоном, програмами «Живий звук», «Світ звуків», тактильними картинками, зоною відпочинку. ЕГ з'ясувала, що учасникам ОП створюють корпоративні пошти та надають доступ до дистанційного навчання через систему Цифрового кампусу (<https://digital.kubg.edu.ua/>) з використанням Е-навчання (<https://kubg.edu.ua/resursi/.html>). Бібліотека КУБГ (<https://library.kubg.edu.ua/>) обладнана комп'ютерною, лекційною та зоною відпочинку, з безкоштовним доступом мережі Інтернет, Wi-fi, також є доступ до баз даних Scopus, WoS, Springer Link. Бібліотека надає здобувачам різні послуги, серед яких – тематичний підбір літератури (підтверджено здобувачами). Книжковий фонд бібліотеки налічує понад 260 тис. друкованих видань, які щороку поповнюються, зокрема за цією ОП (<https://shortest.link/35p->). На зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що студенти мають можливість проживати в гуртожитках. Зі слів О. Гаврилюка (2 к., ДФН) умови в гуртожитках мають задовільний характер, але через великий потік студентів не вистачає місць в гуртожитках, ЗВО вимушений орендувати кімнати на базі інших університетів м. Києва. Аналізуючи результати опитувань, згідно з якими «Якість матеріально-технічного забезпечення та умов навчання за освітньою програмою» 95% опитаних оцінили на високому та достатньому рівнях, 5% – на середньому рівні. ЕГ може зробити висновок, що ЗВО має потужне матеріально-технічне забезпечення яке є достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП Логопедія.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час відеозустрічей із фокус-групами, ЕГ переконалася, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ для НПП та здобувачів ВО до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів університету необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, зокрема: Wi-fi покриття на території ЗВО; Е-середовища (<https://kubg.edu.ua/rusursi.html>), що налічує: Вікі-портал, хмарні сервіси Microsoft, електронний каталог та інституційний репозитарій; Цифрового кампусу, на платформі якого здійснюється навчання здобувачів у період карантину (<https://digital.kubg.edu.ua/>); тренажерного залу та спортивних майданчиків (<https://shortest.link/35qe>). Під час спілкування зі здобувачами та викладачами ЕГ з'ясувала, що вони мають змогу раз на тиждень безкоштовно відвідувати басейн. З метою виявлення творчих талантів у ЗВО функціонують творчі гуртки та студії (<https://shortest.link/3eJP>). Ж. Бородата (4 к. ДФН) повідомила, що ЗВО заохочує здобувачів брати участь у творчих гуртках та студіях. Систематично проводить заходи на яких ознайомлюють студентів з їхньою діяльністю. Для задоволення наукових інтересів здобувачів функціонують наукові гуртки: «Інклюзивні студії» діяльність яких передбачає проведення наукових досліджень в тому числі й тих, які корелюються з темами курсових та магістерських робіт та формування у здобувачів першого і другого освітніх рівнів фахової компетентності у сфері інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами (<https://shortest.link/3eK9>) та Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих вчених (<https://shortest.link/35qo>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти регулюються нормативно-правовими документами, а саме: Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в КУБГ (<https://cutt.ly/4UvLSUs>) Про організацію цивільного захисту Університету (<https://shortest.link/35qI>). Про затвердження Порядку організації пропускового режиму та охорони в приміщеннях (<https://cutt.ly/KUvIBNZ>). Після перегляду наданих відео матеріально-технічної бази, ЕГ пересвідчилася, що навчальні корпуси та гуртожитки обладнано контрольно-пропусковою системою, відеокамерами безпеки та системою протипожежної безпеки. Для здобувачів вищої освіти проводять вступні інструктажі з охорони праці (запити – відповіді 19 від 15.02.2022р.). Окрім цього в ЗВО функціонує Соціально-психологічна служба (<https://shortest.link/35qL>) які здійснює психологічну підтримку та проводить заходи, які сприяють збереженню психічного здоров'я здобувачів. Здобувачі систематично проходять опитування, що охоплюють різні аспекти навчання, в тому числі щодо потреб та інтересів студентів (<https://shortest.link/35M2>). ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя і здоров'я здобувачів ВО, викладацького та адміністративного складу та загалом задовольняє їхні професійні, освітні, науково-дослідницькі потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У ході спілкування зі здобувачами ВО, ЕГ було з'ясовано, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку студентам на високому рівні. Беручи до уваги опитування студентів, які навчаються за цією ОП з'ясовано, що інформаційну підтримку 95% опитаних оцінили на високому та достатньому рівнях, 2,3% – на середньому рівні, 1,7% – на недостатньому рівні (<https://shortest.link/3eKv>). Комунікація та інформування здобувачів вищої освіти відбувається через: соціальні мережі кафедри СІО: Інстаграм (<https://shortest.link/35r2>), Фейсбук (<https://www.facebook.com/groups/ksioil>), також студенти можуть переглянути графіки консультування викладачів (<https://il.kubg.edu.ua/images/2021-2022/.pdf>); соціальні мережі студентського самоврядування ІЛ: Інстаграм (<https://shortest.link/35r5>), Телеграм (https://t.me/il_grinchenkivci); соціальні мережі університету: Інстаграм (<https://shortest.link/3eKJ>), Фейсбук (<https://shortest.link/35rb>); веб-сайт університету де є окремий розділ «Студентам» (<https://shortest.link/3eKP>). У ЗВО функціонує Соціально-психологічна служба (<https://shortest.link/35rk>), до якої можуть звернутися усі охочі, зі слів Н. Миколенко – керівника Соціально-психологічної служби Університету, з настанням карантину студенти почали звертатися частіше з проханням надати психологічну та консультативну допомогу. З точки зору ЕГ та Положенням про Соціально-психологічну службу (<https://shortest.link/35rp>) відсутні групові та підгрупові заходи для здобувачів з метою сприяння збереженню психічного здоров'я. У ході спілкування з представниками студентського самоврядування, ЕГ з'ясувала, що студентам надається соціальна підтримка у вигляді соціальної стипендії згідно з Положенням про правила призначення і виплати стипендій в Київському університеті імені Бориса Грінченка (<https://shortest.link/35rq>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Професійний розвиток НПП у КУБГ регулюється Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету (<https://cutt.ly/AUjKicq>) і представлений різноманітними заходами: фахове стажування в інших ЗВО раз на п'ять років; адаптаційні тренінги; призначення тьютора в особі досвідченого НПП відповідно до Положення про адаптацію новопризначених НПП (<https://cutt.ly/mUvteVF>). Система професійного розвитку враховує потреби та інтереси викладачів за ключовими аспектами: збереження середньої заробітної плати під час підвищення кваліфікації; можливість обирати різні форми підвищення кваліфікації – семінари, стажування, тренінги; фінансування витрат, пов'язаних із організацією та проведенням підвищення кваліфікації працівників, здійснюється за рахунок коштів загального і спеціального фонду Університету, інших джерел, не заборонених законодавством України. Водночас, викладачі мають право самостійно обирати навчальні модулі Програми підвищення кваліфікації з урахуванням результатів комплексної діагностики свого особистісно-професійного потенціалу, яка проводиться НМЦ культури лідерства. Дієвість окреслених заходів цілком підтвердилася НПП під час зустрічей. Аналіз документації дає підстави констатувати, що викладачі кафедри проходять курси підвищення кваліфікації/стажувань в ЗВО України та закордонних освітніх закладах та мають розроблений графік стажувань (для підтвердження було надано довідки про проходження стажування, сертифікати, посвідчення). Наприклад, О. Мартинчук пройшла навчання за програмою «Інтеграція особливих дітей у нормативне освітнє середовище», організованою Ізраїльським центром міжнародного співробітництва MASHAV (Ізраїль, м. Єрусалим, 05.12.2017-29.12.2017); Н. Бабич пройшла курс для педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів «Особливості фінської системи освіти» в Західно-Фінляндському Коледжі (березень 2021 р., м. Гуйттінен, Фінляндія). Останні 5 років НПП кафедри було захищено 1 дисертацію зі здобуття ступені доктора педагогічних наук (О. Мартинчук); 2 дисертації на здобуття ступеня кандидата наука (к.пед.наук - Н. Бабич, Т. Хомик; к.псих.наук - Г. Супрун, М. Максимчук, К.Тичина). Про дієвість системи підвищення кваліфікації викладачів свідчать високі показники НПП за результатами опитування «Викладач очима студентів», а також результати щорічного рейтингового моніторингу професійного рівня «Лідер року», який містить перелік всіх професійних здобутків НПП за рік, та знаходиться у відкритому доступі (<http://eportfolio.kubg.edu.ua/rating>) – в 2020 р. кафедра спеціальної та інклюзивної освіти посіла 1 місце серед кафедр Університету.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існують чіткі та зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, що регулюються Положенням про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки (<https://shortest.link/35rQ>). У ході спілкування з фокус-групами, ЕГ переконалась у обізнаності здобувачів із можливими способами врегулювання конфліктних ситуацій. А. Савенко – голова Ради студентського самоврядування ІЛ запевнила, що за її каденцію звернень з питань вирішення конфліктних ситуацій не було. Результати анкетувань висвітлюють, що рівень об'єктивності та неупередженості екзаменаторів 93% опитаних здобувачів ОП Логопедія оцінили на високому та достатньому рівнях, 7% – на середньому рівні (<https://shortest.link/35rX>). На сайті Інституту людини (<https://shortest.link/35r->) наявні відповідні контакти за якими можна повідомити про факти дискримінації, сексуальні домагання, булінг та інші прояви неетичної поведінки можна надіславши відповідні матеріали на електронну скриньку Комісії з етики (antidiscrimination@kubg.edu.ua) або звернутися з відповідним листом на ім'я ректора Університету (вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, 04053), а також наявні контакти для повідомлення про прояви корупції (<https://il.kubg.edu.ua/prouniversitet/antikoruptsiini-zakhody.html>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами та позитивними практиками у контексті Критерію 7 є: створення і функціонування Центрів практичної підготовки здобувачів; наявність умов для реалізації права на освіту для осіб з ООП та врахування їх потреб; наявність спортивних та творчих гуртків і секцій, що дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів; функціонування платформи Цифровий кампус, завдяки якому здобувачі мають вільний доступ до навчально-методичної бази ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

В результаті опрацювання інформації щодо відповідності академічної та/або професійної кваліфікації викладачів тим навчальним дисциплінам, які вони забезпечують реалізацію цілей ОП (зокрема, наявність публікацій з відповідного напрямку) експертами було виявлено окремі факти відсутності публікацій з відповідного напрямку. У викладача О.Ткачишиної від часу проходження останнього фахового підвищення кваліфікації пройшло вже більше 5 років (останнє стажування 2016 році). Рекомендації: Узгодити відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів тим навчальним дисциплінам, які вони забезпечують через опублікування наукових праць з відповідного напрямку, проходження фахового підвищення кваліфікації.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси загалом відповідають Критерію 7, оскільки існує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (підкритерій 7.6), створення і функціонування Центрів практичної підготовки (підкритерій 7.1) та наявність умов для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами (підкритерій 7.5). Вирішальним при оцінюванні рівня відповідності за цим критерієм стали виявлені недоліки, а саме: проведення Соціально-психологічною службою лише індивідуальних консультацій для здобувачів (підкритерій 7.4). Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони у контексті Критерію 7, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В із недоліками, які можна легко усунути за короткий час.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У КУБГ створена чітка процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що регулюється Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення освітніх програм (<https://shortest.link/3eLH>). Перегляд та оновлення ОП відбувається щороку і впродовж року за результатами: моніторингу якості надання освітніх послуг, періоду акредитації ОП, вимог Стандарту ВО, опитувань здобувачів та випускників, НПП, роботодавців та інших стейкхолдерів щодо актуальності, якості ОП, її реалізації, змістового наповнення, програмних компетентностей, результатів навчання, навчального середовища і послуг з підтримки здобувачів тощо. Після затвердження Стандарту вищої освіти від 16.06.2020р. №799, відбувся перегляд ОП та прийнято зміни у такі розділи: загальна інформація про ОП (уточнення кваліфікації); перелік програмних компетентностей випускника; ПРН; перелік компонентів ОП та їх логічна послідовність (протокол №6 від 10.03.2021р.) Під час відео-зустрічей з гарантом ОП та усіма групами стейкхолдерів було з'ясовано, що кафедрою СІО були організовані Круглі столи, Робочі зустрічі та Професійні нетворкінги під час яких обговорювались надані пропозиції щодо удосконалення ОП «Логопедія» та освітньої діяльності з її реалізації (<https://shortest.link/3eLS>). Надані рекомендації та пропозиції розглядались на засіданнях кафедри, що підтверджується відповідними документами (протокол №6 від 10.03.2021р., протокол №7 від 24.03.2021р., протокол №8 від 07.04.2021р.) та внесені до Таблиці врахування/відхилення пропозицій наданих стейкхолдерами у процесі обговорення (<https://cutt.ly/YU14oKk>). Опитування здобувачів ВО, роботодавців, випускників та представників академічної спільноти проводяться систематично, а його результати оприлюднені у вільному доступі (https://il.kubg.edu.ua/images/2021-2022/KSIO/Pershyi_riven_Logopedia/_2021.pdf). За словами здобувачів ОП Логопедія, зокрема Я. Кононова (3 к.), результати опитувань беруться до уваги з метою покращення ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів ВО до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості відбувається шляхом проходження опитувань, прямого спілкування під час освітнього процесу з гарантом ОП та викладачами, участі у Круглих столах. На веб-сайті кафедри СІО при перегляді ОП була розміщена інформація (<https://shortest.link/3eLW>), щодо ОП, анкетування та відкритий форум (https://ksio2021.blogspot.com/2021/05/blog-post_21.html), де здобувачі могли висловлювати свої пропозиції, які розглядались на засіданні кафедри (протокол №4 від 04.03.2020р., №14 від 16.06.2021р., №23 від 27.11.2021р., №24 від 01.12.2021р.). Надані студентами пропозиції щодо покращення ОП внесені до Таблиці врахування/відхилення пропозицій (<https://cutt.ly/YU14oKk>). Представники студентського самоврядування долучені до процесів та процедур, пов'язаних із внутрішнім забезпеченням якості вищої освіти. Т. Федик – радник голови Студентського парламенту Університету, зазначила, що надавала пропозицію стосовно оновлення опитування «Викладач очима студентів», а саме впровадити питання про академічну доброчесність та умови викладання. У ході відео-зустрічі зі здобувачами ВО, ЕГ з'ясувала, що для студентів проводиться достатньо опитувань, що охоплюють різні аспекти навчання (<https://shortest.link/3eM2>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У процесі спілкування з роботодавцями ЕГ впевнилась, що співпраця має реальний та постійний характер. Свої побажання та рекомендації щодо покращення ОП «Логопедія» роботодавці можуть надавати шляхом прямого спілкування з гарантом ОП, проходження анкетувань (<https://shortest.link/37L7>), участі у Круглих столах (<https://shortest.link/37La>). В Інституті людини функціонує Рада роботодавців (<https://il.kubg.edu.ua/prouniversitet/rada-robotodavtsiv.html>), на якій відбуваються перегляди та обговорення ОП, до якої входять О. Бевз, І. Білецька, Л. Нікітюк та Л. Тищенко, що було підтверджено під час онлайн зустрічей. Усі рекомендації та пропозиції були внесені до відповідної таблиці (https://il.kubg.edu.ua/images/2021-2022/KSIO/Pershyi_riven_Logopedia/.pdf) та обговорювались на засіданнях кафедри (протоколи: №7 від 07.02.2017р., №3 від 12.02.2020р., №7 від 24.03.2021р., №8 від 07.04.2021р.). У ході відео-зустрічі, Л. Нікітюк (директор спеціальної школи-інтернату III ступенів № 7 м. Києва), зазначила, що нею було надано такі рекомендації: Передбачити педагогічну практику на посадах вихователя, вчителя, логопеда у закладах освіти / спеціальних класах для дітей з ТПМ. Ввести до навчального плану освітній компонент, спрямований на оволодіння навичками формування соціальних компетентностей у дітей з ООП Дану пропозиції було враховано, що підтверджують матеріали засідань кафедри (протокол №7 від 24.03.2021р.). У ЗВО існує практика проведення роботодавцями аудиторних занять та відкритих лекцій для здобувачів вищої освіти. Також роботодавці співпрацюють із ЗВО шляхом надання баз практики, О. Бевз (директорка закладу дошкільної освіти № 485 комбінованого типу з групами для дітей з порушеннями мовлення Дніпровського району м. Києва) задоволена професійними компетентностями здобувачів, які приходять на практику.(високий рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів). Під час спілкування з фокус-групою роботодавців, було з'ясовано, що саме під час практик відбувається остаточне професійне визначення з майбутнім місцем роботи студентів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На веб-сайті КУБГ є окрема сторінка «Випускнику» (<https://shortest.link/35sG>), на якій є вся важлива інформація, зокрема: різного роду анкети, вакансії та інформаційні оголошення, які можуть зацікавити випускників тощо. Також у ході відео-зустрічі ЕГ дізналась, що дані анкети надсилаються на корпоративні пошти. На веб-сайті кафедри впроваджена рубрика «Історії успіху професійної самореалізації» (<https://shortest.link/3eMm>) в якій висвітлюють інформацію про випускників різних років випуску, місць їх роботи, професійних здобутків та спогадів про навчання, для надання цієї інформації створена анкета «Професійний старт» (<https://shortest.link/35sN>). У ході відео-зустрічі підтвердилось, що ЗВО з уважністю ставиться до думки випускників під час перегляду ОП та бере її до уваги. Для цього проводяться опитування (<https://shortest.link/35sO>) в яких випускники мають змогу надати свої пропозиції та рекомендації. Наприклад, Ю. Царенко розповіла, що нею були надані пропозиції щодо впровадження при вивченні навчальних дисциплін блоку «Логопедія: дорослий та похилий вік»: діагностики мовленнєвих порушень в осіб із супутніми захворюваннями, розгляд порушень ковтання, розгляд паліативної допомоги при різних захворюваннях. Дану пропозицію було враховано при розробленні РНП з ОК – ОД.28, ОД.29 (протокол №8 від 07.04.2021р.) Випускники кафедри стають повноправними партнерами для ЗВО і роботодавцями для здобувачів. А. Косянчук (методист БФ «БО Центр супроводу батьків з дітьми з ОП») сприяла працевлаштуванню здобувачів з 1 і 4 курсів, І. Іванкевич (вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 485 комбінованого типу з групами для дітей з порушеннями мовлення) здійснює керівництво практикою, що було підтверджено під час відео-зустрічей з випускниками та роботодавцями. ЕГ встановила, що у ЗВО існує тісний взаємозв'язок із випускниками. О. Ковальчук зазначила, що регулярно спілкується з викладачами у тому числі і з професійних питань. Кафедра СЮ систематично запрошує випускників на відкриті лекції, онлайн-зустрічі зі студентством (<https://cutt.ly/YUvQelh>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Після детального аналізу веб-сайту кафедри та спілкування з фокус-групами, ЕГ переконалася у швидкому реагуванні на рекомендації щодо покращення ОП. Процедури внутрішнього забезпечення якості ОП та реагування на виявлені недоліки регулюється нормативними документами, а саме: «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://shortest.link/35s->); «Положенням про опитування» (<https://shortest.link/35t0>); «Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення ОП» (<https://shortest.link/35t4>). В період 2017–2021рр. у ЗВО було проведено: самоаналіз реалізації ОП, аналіз успішності та якості знань здобувачів за результатами екзаменаційних сесій за всі навч. роки, анкетування студентів «Викладач очима студентів» (2017–2021рр.), перегляд і оновлення РПНД і програм практик з обов'язковим їх обговоренням і затвердженням на засіданні кафедри, забезпечення ОК відповідними ЕНК, систематичне підвищення кваліфікації НПП, оновлення складу НПП. Після спілкування з роботодавцями, здобувачами ОП Логопедія, ЕГ було підтверджено, що пропозиції та зауваження всіх стейкхолдерів враховуються для забезпечення якості ОП, що підтверджують протоколи засідань кафедри (<https://shortest.link/3eMK>). Наприклад, рекомендацію Л. Нікітюк, щодо впровадження педагогічної практики на посадах вихователя, вчителя, логопеда у закладах освіти / спеціальних класах для дітей з ТПМ. Ввести до навчального плану освітній компонент, спрямований на оволодіння навичками формування соціальних компетенцій у дітей з ООП, було враховано, що підтверджують матеріали засідань кафедри (протокол №7 від 24.03.2021р.). На сайті кафедри у вільному доступі знаходяться опитування, щодо обговорення нової редакції освітньо-професійної програми 016.01 «Логопедія» та результати до них, таблиця щодо врахування/відхилення пропозицій (<https://shortest.link/3eMN>). Беручи до уваги результати моніторингу якості освітнього процесу на рівні кафедри, якість освітнього процесу 88% здобувачів відзначили переважно високий та достатній рівні, що вказує на їх задоволеність якістю освітнього процесу (<https://shortest.link/35te>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На рівні кафедри, інституту та університету в період 2019-2021рр. відбувався аналіз та обговорення звітів експертних груп та висновків галузевих експертних рад 29 ОП. Попередня ЕГ висловила рекомендації щодо: оприлюднити на сайті ЗВО пропозиції та зауваження стейкхолдерів щодо змісту та реалізації ОП; включати здобувачів освіти, випускників, роботодавців до складу робочих груп з перегляду та оновлення ОП; уточнити процедури моніторингу, перегляду та оновлення ОП в Університеті; активніше долучатися до участі в міжнародних наукових проєктах викладачам випускової кафедри; розширити перелік баз практики. Інститут людини і Кафедра СЮ врахували пропозиції, надані під час попередніх акредитацій, зокрема: враховано зауваження щодо залучення стейкхолдерів до складу робочих груп з перегляду та оновлення ОП. До робочої групи, яка займалася підготовкою змін до ОП, ввійшла здобувач освіти Д. Кошман, що підтвердилось під час відео-зустрічі з випускниками; на веб-сайті кафедри розміщено Таблицю врахування/відхилення пропозицій, наданих стейкхолдерами у процесі обговорення ОП (<https://cutt.ly/YU14oKk>), а також зміни до ОП оприлюднюються в рубриці «Обговорення освітньої програми 016.01.01 «Логопедія»» (<https://cutt.ly/5UvQvie>); затверджено нову редакцію Методичних рекомендацій з розроблення та оновлення ОП, в якій удосконалено процедуру перегляду та оновлення ОП (<https://cutt.ly/RUvQsNN>)(Рішенням ВРУ протокол № 5 від 09.06.2021р.); затверджено «Положення про опитування в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/9UvQjXO>)(Рішенням ВРУ протокол №4 від 29.04.2021р.); для підтвердження було надано довідки про проходження стажування, сертифікати, посвідчення). Наприклад, О. Мартинчук пройшла навчання за програмою «Інтеграція особливих дітей у нормативне освітнє середовище», організованою Ізраїльським центром міжнародного співробітництва MASHAV (Ізраїль, м. Єрусалим, 05.12.2017-29.12.2017р.); Н. Бабич пройшла курс для педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих

навчальних закладів «Особливості фінської системи освіти» в Західно-Фінляндському Коледжі (березень 2021 р., м. Гуйттінен, Фінляндія). Встановлено контакти та підписано договори з 55 базами практики (<https://shortest.link/37Lz>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час відео-зустрічей із адміністрацією ЗВО, здобувачами вищої освіти, представниками сервісних структурних підрозділів, науково-педагогічними працівниками, ЕГ дійшла висновку, що у Київському університеті імені Бориса Грінченка сформована культура якості, що сприяє розвитку ОП. Система внутрішнього забезпечення якості освіти регламентується «Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (Розділ VI). За здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗВО відповідають НМЦ стандартизації та якості освіти; НМЦ акредитації та ліцензування; НМЦ досліджень, наукових проєктів та програм; НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти. Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП через періодичний перегляд освітніх програм на засіданнях кафедри, Круглих столах, Робочих зустрічах також стейкхолдери можуть надавати свої зауваження та пропозиції шляхом прямого спілкування з гарантом ОП та проходження анкетувань. Під час зустрічей з представниками здобувачів освіти та студентським самоврядування було підтверджено, що у процесі реалізації ОП «Логопедія» здійснюється опитування, яке охоплює різні сфери життя студента. Під час онлайн-зустрічей із різними групами стейкхолдерів, ЕГ перекналась, що в Київському університеті імені Бориса Грінченка дотримуються принципів академічної доброчесності. ЗВО систематично ініціює заходи щодо популяризації академічної доброчесності (<https://shortest.link/37LD>). Академічна мобільність у межах програми «Студентська академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні) між КУБГ та К-ПНУ імені Івана Огієнка, якою мали нагоду скористатися студенти 3 курсу (Божко М., Іщенко О., Купрієнко А., Кушнір Ю., Марчинська А., Фоменко В., Чернега К.) та 2 курсу (Даниленко М., Михальченко М., Самоткан В.), що було підтверджено під час Відкритої зустрічі студенткою К-ПНУ Стафійчук Марією. У ЗВО систематично відбувається підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Наприклад, О. Мартинчук пройшла навчання за програмою «Інтеграція особливих дітей у нормативне освітнє середовище», організованою Ізраїльським центром міжнародного співробітництва MASHAV (Ізраїль, м. Єрусалим, 05.12.2017-29.12.2017); Н. Бабиш пройшла курс для педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів «Особливості фінської системи освіти» в Західно-Фінляндському Коледжі (березень 2021р., м. Гуйттінен, Фінляндія).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: тісна співпраця з усіма групами стейкхолдерів, шляхом залучення до Круглих столів, Робочих зустрічей. Врахування пропозицій, наданих під час минулих акредитацій. Позитивні практики: залучення роботодавців-фахівців здійснення комплексного супроводу дітей з особливими освітніми потребами до викладацької діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін та недоліків згідно Критерію 8 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи всі сильні сторони та звертаючи увагу на те, що слабкі сторони за даним критерієм відсутні, ЕГ дійшла висновку, що Критерій 8 Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми повністю відповідає рівню А, оскільки у ЗВО створена тісна співпраця та відбувається активне залучення усіх груп стейкхолдерів до процесів розроблення, перегляду ОП та процедур забезпечення якості освіти з урахуванням їх рекомендацій та пропозицій (підкритерій 8.2, 8.3, 8.4).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка регулюються нормативними документами, які розміщені у вільному доступі на окремій сторінці сайту (<https://kubg.edu.ua/resursi/dokumenti.html>), а саме: «Статутом Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://shortest.link/3eN7>); «Кодексом корпоративної культури» (<https://shortest.link/3eNd>); «Правилами внутрішнього розпорядку» (<https://shortest.link/3eNi>); «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://shortest.link/35tK>). У ході спілкування з різними групами стейкхолдерів, ЕГ з'ясувала, що учасники освітнього процесу дотримуються визначених правил і процедур, що регулюють їхні права та обов'язки. Для здобувачів ОП, викладається ОК «Університетські студії», однією із мети якого є ознайомлення студентів із нормативними документами ЗВО. На думку ЕГ правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими. Під час проведення зустрічей ознак та фактів порушення цих правил експертною групою не було виявлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті кафедри СІО (<https://shortest.link/35tT>) розміщено Проект ОП Логопедія та електронна пошта гаранта ОП з метою одержання зауважень та рекомендацій, також стейкхолдери можуть надсилати свої побажання, пропозиції, рекомендації щодо удосконалення ОП скориставшись відкритим форумом (https://ksio2021.blogspot.com/2021/05/blog-post_21.html). Під час проведення фокус-груп зі здобувачами та роботодавцями, ЕГ було виявлено, що представники кафедри СІО зверталися до заінтересованих сторін під час розробки та внесення змін до ОП Логопедія. Зокрема, Л. Цимбал (директор закладу загальної середньої освіти № 281 Святошинського району м. Києва), зазначила, що заклад інформує стейкхолдерів щодо самої ОП, змін до неї, врахування та відхилення наданих пропозицій через групи у соціальних мережах та веб-сайти університету і кафедри.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (<https://shortest.link/3eNJ>) розміщена інформація про ОП Логопедія (навчальний план, ОП, робочі програми навчальних дисциплін, рецензії на ОП, відгуки роботодавців на ОП, анкетування та його результати, обговорення ОП з різними групами стейкхолдерів, таблиця врахування/відхилення пропозицій). Після детального аналізу веб-сайту університету (<https://kubg.edu.ua/>), кафедри (<https://shortest.link/35ua>) та спілкування зі здобувачами вищої освіти, роботодавцями, ЕГ зробила висновок, що заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони Критерію 9: вільний доступ стейкхолдерів до усієї необхідної інформації щодо ОП; правила і процедури що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими та знаходяться у вільному доступі; тісна співпраця зі стейкхолдерами, які беруть активну участь у розробці та вдосконаленні ОП, про що свідчать рецензії роботодавців, угоди про співпрацю, залученість стейкхолдерів до освітнього процесу; можливість ознайомлення всіх зацікавлених осіб з урахуванням або відхиленням наданих пропозицій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін та недоліків за Критерієм 9 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи всі сильні сторони та звертаючи увагу на те, що слабкі сторони за даним критерієм відсутні, ЕГ дійшла висновку, що Критерій 9: прозорість та публічність за ОП Логопедія відповідає рівню В, оскільки заклад вищої освіти та ОП відповідають вимогам підкритерію 9.1, 9.2 та 9.3, наявна тісна співпраця зі стейкхолдерами, щодо інформування усією необхідною інформацією щодо ОП, а під час освітнього процесу усі учасники дотримуються визначених правил і процедур.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Боряк Оксана Володимирівна

Члени експертної групи

Омельченко Марина Сергіївна

Миронюк Аліна Дмитрівна